

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

10.01.2025 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

[Plovdiv 24](#)

✓ Васил Велев: МРЗ е неправилно определена и е в разрез с международното право

Председателят на управителния съвет на Асоциацията на индустриалния капитал Васил Велев сподели пред NOVA мнението, че МРЗ е неправилно определена и е в разрез с международното право.

Експертът коментира и ДДС за хранителните стоки, след като ставката за хляба и брашното беше върната на 20%. Чу се и предложение ставката на всички продукти от малката потребителска кошница да стане 0%. "При това условие минусът от 18 млрд. в бюджета ще стане 20. Ние имаме сравнително добра и проверена във времето данъчна система. Нейните стълбове са широка основа и ниски ставки – облага се всичко, но с малко", подчерта председателят на УС на АИКБ. Васил Велев е категоричен, че социална политика с данъци не се прави.

На 15 януари от 11 ч. работодатели, синдикати, както и представители на държавния сектор, излизат на протест срещу високите цени на електроенергията, които влязоха в сила от началото на новата година. "Работим активно по това да се реши проблемът по мирен начин. Утре имаме среща с 4 парламентарни групи. Надяваме се в петък да се срещнем и с останалите. В петък вечерта имаме среща с министъра на енергетиката", разкри Велев.

✓ Румен Радев (АИКБ): Реалната причина за поскъпването на тока е задържането на цените

„Електроенергията трябва да бъде достъпна, а не само сигурна”, изтъкна бившият министър на енергетиката и член на АИКБ Румен Радев в студиото на „Пресечна точка” по NOVA.

„Реалната причина за поскъпването на тока е задържането на цените”, категоричен бе експертът. По думите му успели да задържат цените за битовите потребители, което довело до дисбаланс.

„Най-сетне узря идеята, че трябва да се работи по смислен механизъм, който да не налага всеки път нов модел”, отбеляза бившият енергиен министър.

„Всички имаме разбирането, че битовият потребител има нужда от подкрепа. Но трябва да разграничим начините, по които подпомагаме хората. Трябва да бъдат подпомагани тези, които имат нужда. Обичайно, най-голямата помощ получава този, който употребява най-много, тоест - най-заможният”, аргументира се Радев.

„Драмата не е в абсолютната стойност на цените, а в тяхната променливост. В България купуваме над 80% от електроенергията, която потребяваме като небитови потребители, с ден напред, защото няма дългосрочни договори”, поясни той.

[Economic.bg](#)

✓ доц. Д-р Милена Ангелова: Справедливият преход изисква дългосрочна визия

Доц. д-р Милена Ангелова е главен секретар на Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ) от 2002 и вицепрезидент на европейския социален партньор, представляващ доставчиците на услуги от общ интерес SGI Europe от 2011. От 2007 г. тя е член на Европейския икономически и социален комитет. Член на Икономическия и социален съвет на Република България от 2006 г. и е активен участник в процесите на подобряване на социално-икономическата среда в страната. От юни 2022 д-р Ангелова посланик на малките и средни предприятия на Република България.

Има двадесет и пет годишен успешен опит в областта на представянето и защитата на интересите на бизнес общността на европейско и национално равнище, включително по теми като устойчиво развитие и корпоративна социална отговорност, насърчаване развитието на малки и средни предприятия, иновации, трансфер на знания, умения, бъдеще на работните места и др. Доцент по маркетинг и устойчиво развитие в Института за икономически изследвания към Българска академия на науките.

Ангелова ще вземе участие като лектор в панел "Капитал за промяна: Инвестиране в справедливия преход на Перник" на [международната конференция „Справедлив преход в Перник“](#), организирана от "Бранд Медия България" като част от [европейския проект „Кариерен преход на възможностите“ \(TOP JOBS\)](#).

Доц. д-р Ангелова, възглицната трансформация изправя България пред значителни предизвикателства. Но кои, според Вас, са най-непосредствените, които трябва да се преодоляват, и всъщност успява ли държавата да се справи към този момент? Финансови ли са основно проблемите на справедливия преход или има нещо друго?

България е изправена и пред сериозни предизвикателства, произтичащи от прехода към устойчива икономика, като особено засегнати са възгледобивните региони като Стара Загора, Перник и Кюстендил. В последните 2 години предизвикателствата са дори още по-сериозни, тъй като поради нереалното завишаване на икономическите показатели на Югозападен регион, причинено от включването на силно развитият София-град в него достъпът до помощи е ограничен, а интензитетът им е по-нисък. Това предполага необходимост от прилагането на целенасочени политики и мерки за насърчаване на инвестициите. Финансирането и подкрепата за предприятията, за нови инвестиции и за активизиране на индустриалните зони е изключително важна, но следва да бъде обърнато и специално внимание на очакваната загуба на работни места и на нуждата от преквалификация на работната сила. Необходими са съвместни усилия в тясно сътрудничество и координация на националните, регионалните и местните органи, социалните партньори и гражданите. Преходът към неутралност по отношение на климата оказва въздействия, свързани и със закриването и преобразуването на минните и енергийните предприятия. Тъй като тези предприятия са едни от най-големите работодатели в областта, съществува голям риск от загуба на работни места, от увеличаване на равнището на безработица, емиграция на работната сила, ускоряване на обезлюдяването, икономически упадък и проблеми с качеството на въздуха.

Икономическото развитие и диверсификацията са от изключителна важност и са необходими смекчаващи мерки за справяне с предизвикателствата, произтичащи от прехода към неутрална по отношение на климата икономика. Тези мерки следва да включват подкрепа за растежа на предприятията от реалния производствен сектор, особено в условията на непрекъснато намаляване на инвестициите и на непрекъснато непазарно повишаване на цените на електрическата енергия и енергоносителите. Трябва да се има предвид и че:

- Мините ще се нуждаят от мащабна рекултивация, каквато досега не е имало в България. Обикновено дейностите по рекултивация изискват участието на голям брой работници и отнемат дълъг период от време, като по този начин се създава алтернативно използване на наличния трудов ресурс от мините. Рекултивираните терени биха били подходящо място за алтернативни инвестиции.
- Използването на съществуващите възглицни мощности ще намалее с времето в съответствие с пътната карта, като ще бъдат заменени от ВЕИ и други нисковъглеродни мощности.
- Настоящата структура на работната сила, наета в секторите, дава възможност за евентуално пренасочване към нови промишлени дейности (изискващи предимно ниско и средно квалифицирана работна сила).

Необходимите нови умения са свързани с чистата енергия и енергийната ефективност, в т.ч. ВЕИ, електрическо оборудване и технически елементи за тях, кабели, инвертори, алуминиеви рамки за фотоволтаични системи, хидролизатори за зелен водород, допълнително оборудване за зелен водород, геотермално оборудване – тръби, клапани, автоматизация и др. Освен това при производство на основно желязо, стомана и феросплави следва да се прилагат мерки за повишаване на квалификацията и преквалификация за декарбонизация и формирането на зелени умения.

От съществено значение е осигуряването на адекватно финансиране за цялостното активизиране на индустриалните зони на трите възглицни региона, подкрепено от НПВУ. Интелигентното им управление, в съчетание с изградена вътрешна и външна инфраструктура могат да предложат условия на чуждестранните инвеститори за изграждане на техните производствени мощности. По този начин може да се създаде алтернативна високо-квалифицирана заетост в трите възглицни региона. След политическата стабилност и правовия ред, активно управляваните индустриални зони са техническата предпоставка, от която се интересуват чуждите инвеститори.

Наличието на добре развита и лесно разпознаваема екосистема за научни изследвания и иновации, в тясна координация с бизнеса, би улеснило значително процеса на диверсификация на икономиката във въглищните райони. Съвместните научноизследователски и развойни дейности между академичните среди и бизнеса (напр. чрез инкубатори и индустриални клъстери) водят до развитие на нови знания, които са основа за въвеждане на нови технологии и иновации на продукти и процеси и трябва да се положат усилия за развитие на инфраструктурата в тази посока.

Едно от основните идентифицирани предизвикателства е необходимостта от укрепване на техническия капацитет на заинтересованите страни (общини, МСП и др.) за подготовка и изпълнение на проекти, финансирани от ЕС. Това може да се постигне чрез нарочни обучения и кампании на финансиращите органи.

Няколко групи работници бяха определени като най-уязвими и засегнати от прехода към неутралност по отношение на климата и към тях трябва да бъде насочена пряката дейност на ФСП. Тези групи включват работниците в местните предприятия за добив на въглища и за производство на енергия и топлинна енергия на базата на въглища, работниците в доставчиците на ТЕЦ и мините, заетите в производството на основно желязо, стомана и феросплави, членовете на семействата на горепосочените групи и младите хора, на които предстои да завършат образованието си до 2030 г.

Един от финансовите инструменти, който се очаква да играе най-голяма роля, е Фондът за справедлив преход. Какви са очакванията Ви към този нов за България инструмент и какви са наистина неговите възможности?

Фондът за справедлив преход е ключов инструмент за подкрепа на териториите, които са най-силно засегнати от прехода към климатична неутралност, както и за намаляване на регионалните различия. Той цели да облекчи въздействието на прехода чрез финансиране на диверсификацията и модернизацията на местната икономика и чрез смекчаване на отрицателните последици за заетостта. Подкрепя инвестиции в области като дигитална свързаност, развитие на технологиите за чиста енергия, намаляване на емисиите, възстановяване на промишлени обекти, преквалификацията на работниците и техническата помощ. Фондът ще улесни прилагането на Европейската зелена сделка, която се налага спешно да бъде рекалибрирана, така че да не застрашава конкурентоспособността на реалния производствен сектор.

Инвестициите от ФСП се изпълняват съгласно правилата за споделено управление, което означава тясно сътрудничество с националните, регионалните и местните органи. Достъпът до подкрепа по Фонда за справедлив преход е на основа на представени териториални планове за справедлив преход. В тях се очертават конкретните области на намеса въз основа на икономическото и социалното въздействие на прехода. Те трябва да отчитат очакваната загуба на работни места и преобразуването на производствените процеси на промишлените съоръжения с най-висок интензитет на емисиите на парникови газове.

С Решение от 20.12.2023 г. Европейската комисия одобри нова версия на Програма „Развитие на регионите“ за периода 2021-2027 г. са включени приоритети и финансиране от Фонда за справедлив преход (ФСП) в размер на близо 2,9 млрд. лв. европейски и национален ресурс. Приложения към програмата са и 3-те Териториални плана за справедлив преход на областите Перник, Кюстендил и Стара Загора заедно с 10 прилежащи общини. Тези територии ще бъдат изправени пред дълбока икономическа трансформация през следващите десетилетия в резултат от прехода към климатична неутралност. Средствата по ПРР 2021-2027 г. ще бъдат насочени към дейности и инвестиции, идентифицирани в одобрените териториални планове, допринасящи за смекчаване на негативните социално-икономически последствия за трите региона и подкрепа на хората в тях. Това включва мерки за повишаване квалификацията и уменията на засегнатите работници в секторите на въгледобива и производството на електроенергия от полезни изкопаеми, финансиране на енергийна ефективност с фокус върху уязвими домакинства, развиване на индустриални паркове и зони, развитие на производство на компоненти и електроенергия от възобновяеми източници, подкрепа за диверсифицирането на икономиката чрез нови предприятия, възстановяване на минните терени за индустриални нужди.

Има редица критики от бизнеса, че териториалните планове за справедлив преход съдържат дефицити и диспропорции, които не отразяват политиката на новата ЕК в областта на енергийната трансформация. АИКБ е диалогичен партньор и работи активно в това отношение, включително като призовава за ново, оптимално и отразяващо реалните условия и предизвикателства райониране на България на ниво NUTS 2.

Освен инвестиции, трябва да се целенасочени политики. Какви мерки препоръчват за насърчаване на инвестициите в засегнатите региони, за да се осигури устойчива заетост?

През декември 2024 г., с активното участие на АИКБ, Икономическият и социален съвет прие становище на тема: „Районите на планиране в Република България на ниво NUTS 2“. Настоящото райониране на страната на ниво 2 доказано предизвиква сериозен дисбаланс в икономическото развитие на Югозападния регион, включително като занижава интензитета на

безвъзмездната финансова помощ, поради непропорционално високото спрямо средното за страната благосъстояние на София-град, което повишава изкуствено благосъстоянието на целия регион.

Деформацията, която се получава при обобщените статистически данни за областите Перник, Кюстендил, София-област и Благоевград, комбинирани със София-град при настоящото райониране лишава предприятията и трудещите се в тях от финансирането, която са получили предприятия от общини с напълно сходни показатели, но намиращи се в други планови райони (на ниво NUTS 2).

ИСС призова държавните институции да инициират съответните промени в законодателството и регулаторната рамка, които да създадат и гарантират възможност за достъп до безвъзмездна финансова помощ с подходящ интензитет за пространственото развитие на областите Перник, Кюстендил, Благоевград, както и други области (като Видин, Враца, Силистра, Търговище и Смолян), които се нуждаят от целенасочена подкрепа и лостово финансиране, за да преодолеят депресивното състояние и да се насърчи тяхното социално-икономическо развитие. Ясно изразена е необходимостта от формирането на отделен район за планиране на ниво NUTS 2, в който отделно да бъде обособена област София-град, с ясен ангажимент на държавното управление за допълнителни инвестиции и целенасочена финансова подкрепа за насърчаване на социално-икономическото и инфраструктурно развитие на София-град.

Европейският съюз разполага с редица успешни примери за управление на зеления преход. Какви добри практики от други европейски страни могат да бъдат приложени в България за успешен енергиен преход и минимизиране на социалните последици?

Социалните партньори в България са автори на редица добри практики, които могат да се приложат при добра политическа воля. АИКБ е една от организациите, които често изпреварват с иновативни модели фактическото прилагане дори на европейски инструменти. Такъв е примерът с микроудостоверенията и индивидуалните сметки за обучение, които са препоръчани от ЕК като гъвкави модели за насърчаване на ученето през целия живот. Още през 2022 г. Асоциацията разработи такива модели за национално прилагане и на ниво предприятие. Идеята е да се създаде национална платформа, където заети и безработни могат да използват ИСО за обучение по специалности като възобновяема енергия, енергийна ефективност, управление на отпадъци и други ключови умения за зеления преход.

Може да се използва примера на Франция, където всяка година се извежда списък с ограничен брой тематични обучения, които се финансират. По този начин могат да се насочат средства за застрашените от безработица групи (например работници във въглищните индустрии) с конкретна насоченост към зелени технологии. В момента има създадена работна група в МТСП за разработване на окончателен модел на ИСО за България, който стъпва на разработените от АИКБ предложения, които бяха подкрепени единодушно и от ИСС.

По отношение на разработените модели за прилагане на микроудостоверенията, следва да имаме предвид, че те предоставят краткосрочно, модулно обучение за конкретни умения. За съжаление България все още няма сформиран екип за работа в тази насока, въпреки че предложените модели от АИКБ бяха одобрени от ИСС. Микроудостоверенията вече навлязоха в редица държави като Ирландия, Финландия, Норвегия, които ги използват именно за кратки обучения за придобиване на зелени умения, особено в сектори, които са обект на реструктуриране. Например, микроудостоверение за "монтаж и поддръжка на соларни панели" или "управление на системи за енергийна ефективност". В рамките на зеления преход, микроудостоверенията могат да адресират нуждите от бърза преквалификация на работната сила.

Има и доста примери за инвестиционни мерки – например, изследване на Световният фонд за дивата природа, което изведе някои добри практики през 2020 г. Но по-важното е, че изведе и ясни насоки как да се подходи, а именно:

- Осигуряване на адекватна и целенасочена финансова подкрепа за прехода чрез комбинация от европейски и национални средства.
- Ангажиране на местните общности и заинтересованите страни в процеса на планиране и изпълнение на прехода.
- Разработване на стратегии, базирани на количествен анализ, с ясно поставени цели за устойчивост.
- Определяне на конкретни и обвързващи срокове за закриване на въгледобива, съчетани с консенсусни стратегии за преход.
- Насърчаване на икономическа диверсификация, ориентирана към устойчиви и екологосъобразни индустрии.

Ето и няколко примера. До 60-те години на XX век област Рур в Германия е икономически гигант, осигуряващ работа на 500 000 души в областта на въгледобива. Но новите реалности водят до масови съкращения и икономически спад. Една от най-значимите мерки за преодоляване на негативните последици е трансформацията на закритите мини в културни и туристически обекти. Например, мината „Цолферайн“ в Есен, днес е част от Световното културно наследство, и паркът

„Дуисбург“, изграден на мястото на стар стоманодобивен завод. Международното архитектурно изложение „Емшер парк“ поставя основите на тази трансформация, съчетавайки социални и икономически цели в регионална програма. Тези усилия довеждат до значими признания – Есен става Европейска столица на културата през 2010 г. и Европейска зелена столица през 2017 г., доказвайки, че регионът може да комбинира екологичен напредък, икономическо развитие и високо качество на живот, дори след десетилетия на тежка индустрия и замърсяване.

Подобен е примерът и в Англия, където през 2001 г. се открива т.н. Проект Рай (Eden Project) в графство Корнуол. Той е разположен върху рекултивирана територия на затворената каолинова кариера. Проектът представлява огромна ботаническа градина, като се фокусира върху връзката между растенията и хората. Съоръжението се поддържа с пречистена дъждовна вода, събрана от дъното на кариерата, а водопроводната вода се използва само за миене и готвене. Енергийното захранване на комплекса е изцяло устойчиво, благодарение на зеленотарифни електромери, свързани с вятърни турбини в Корнуол, сред първите в Европа. Проектът е толкова голям, че дава възможност на всички засегнати от реструктурирането на кариерата да получат шанс за нова заетост. Концепцията на проекта е да се организират редица образователни класове за учениците и да се даде възможност за подкрепа на науката и иновациите.

В Западна Македония, Гърция, проблемите също произтичат от зависимостта на региона от въглищата, които осигуряват около 45% от електропроизводството до 2018 г. Затварянето на въгледобивните мини създава сериозен риск от безработица, тъй като над 20 000 души са свързани пряко или косвено с индустрията. Гръцкото правителство, подкрепено от ЕС, инвестира значителни средства в диверсификация на икономиката. Сред основните мерки са изграждането на зони за възобновяеми енергийни източници и подкрепата за малки и средни предприятия в сектори като екотуризма и селското стопанство. Европейските фондове, както и Механизма за справедлив преход, също играят ключова роля, като осигуряват финансиране за преквалификация и инфраструктурни проекти.

Друг пример е в Полша, регионът Силезия, където около 80 000 души са заети във въгледобива (към 2020 г.). Полското правителство разработва стратегия за постепенно затваряне на въгледобивната индустрия до 2049 г., като основният акцент е поставен върху привличането на нови индустрии. Инвестициите в автомобилната индустрия и енергийния сектор играят важна роля за създаването на алтернативни източници на заетост. Освен това, са приложени мащабни инфраструктурни проекти, включващи изграждане на зелени зони и модернизация на транспортната мрежа.

Ефектът от тези мерки се проявява в устойчивото намаляване на зависимостта от въглищата, като същевременно се запазва социалната стабилност. Участието на местните общности в планирането и изпълнението на проектите допринесе за по-голяма приемственост и успех на инициативите.

И в четирите региона ключовата съставка за успеха е комбинацията от целеви инвестиции, социална защита за засегнатите работници и икономическа диверсификация. Това показва, че справедливият преход изисква дългосрочна визия, включваща както местни, така и национални усилия, подкрепени от международно финансиране. Подобни примери и механизми на работа между всички институции и партньори могат да бъдат използвани и в България.

Образованието и преквалификацията са от съществено значение за подготвянето на работната сила за бъдещето. Как оценявате готовността на българската образователна система да отговори на нуждите от нови умения и квалификации, необходими за зеления преход?

Българската образователна система е в процес на адаптация към изискванията за нови умения и квалификации, необходими за зеления преход, но все още не е напълно готова да посрещне тези предизвикателства. Зелените умения са от съществено значение за технологичните и организационни иновации, необходими за постигане на целите на Европейската зелена сделка. Те насърчават нов начин на мислене за устойчивост във всички контексти на работа и живот. Но основното е, че образователната система в България страда от редица други дефицити, които преди месец АИКБ изведе в рамките на кръгла маса по проблемите на образованието. Участниците в нея се обърнаха с призив към институциите за незабавни действия, за да се изгради устойчив мост между образованието и пазара на труда в България. Подчертана беше необходимостта от стратегическо преосмисляне на държавния план-прием както във висшите училища, така и в средното професионално образование и предложихме спешни реформи:

- Значително намаляване на броя на местата в университетите, и насърчаване на приема по търсени от работодателите специалности;
- Активно участие на бизнеса в разработването на учебни програми и съдържание, за да се гарантира, че завършващите са подготвени за реалните изисквания на индустрията;
- Въвеждане на матура по математика;

- Въвеждане на кратки бакалавърски програми от три години за определени специалности, които да осигурят бърз преход към пазара на труда;
- Повишаване на привлекателността на професионалното образование чрез съвместни кампании между институциите и работодателите с фокус върху дуалното обучение, което да комбинира теория с практическа подготовка.

По отношение на зеления преход европейският социален партньор SGI Europe, чийто член е АИКБ, представи конкретни предложения, в рамките на проект „Зелени умения в професионалното образование и обучение“. Те се основават на ключовата роля на социалните партньори (компани, синдикати и местни власти) в прехода към устойчивост чрез разработване на зелени умения и насърчаване на професионално обучение. Препоръчва се създаването на местни екосистеми, включващи образователни институции, изследователски центрове и компании, които съвместно да идентифицират нуждите от обучение и да развият иновативни подходи. Анализът, който беше направен показва, че има значителен недостиг на зелени умения у заетите в целеви сектори като водоснабдяване, енергетика и транспорт. А основното предизвикателство е идентифицирането на необходимите умения и тяхното интегриране в образователните системи. Стъпвайки на анализа на АИКБ и направените изводи от посочения проект, можем да изведем следните проблеми в образованието свързани със зеления преход:

- Недостатъчна връзка между образованието и пазара на труда. Понастоящем българската образователна система не е синхронизирана в достатъчна степен с нуждите на работодателите. Секторите, свързани със зеления преход – като възобновяема енергия, енергийна ефективност и управление на отпадъци – изискват специфични умения, които не се преподават в необходимия мащаб;
- Ограничена интеграция на зелени теми в учебните програми, макар някои училища и университети да предлагат дисциплини, свързани с устойчиво развитие, екологично образование и възобновяема енергия, тези теми все още не са широко застъпени и не са популярни сред младите хора. Липсата на систематично и модернизирани съдържание ограничава подготовката на учениците и студентите за работни места в зелената икономика. Много училища нямат достъп до съвременни технологии и лаборатории, които да подкрепят обучението по зелени технологии и иновации. Това допълнително ограничава възможността за качествена подготовка;
- Липса на специализирани програми за преквалификация, въпреки че се провеждат инициативи за обучение и преквалификация на заети лица, липсва целенасочена работа със заетите в застрашени индустрии, като въгледобивния сектор. Без национално координирана политика за преквалификация, много работници могат да останат неподготвени за новите изисквания. Проблемът е и в това, че поколения наред семействата им работят там, и е необходима и много мотивация и подкрепа за подобен преход;
- Програмите, подкрепяни от Европейския съюз, като Фонда за справедлив преход, предоставят възможности за подобряване на квалификацията и развитието на нови учебни програми. Същевременно инициативи като STEM центрове и дигитализацията на образованието са стъпки в правилната посока, но тяхното въздействие тепърва ще се оценява.

За да бъде образователната система подготвена за зеления преход, е необходимо:

- Актуализиране на учебните програми с акцент върху екологичното образование и уменията за устойчиво развитие;
- Засилване на партньорствата между образователните институции и бизнеса за идентифициране на ключови умения по устойчивост;
- Инвестиции в цифровизация, модерно оборудване и зелени лаборатории;
- Информирание и привличане на ученици и студенти към кариера в зелените индустрии чрез кампании и насочване.

Финансирането на зеления преход често е предизвикателство, особено за малкия бизнес. Как оценявате съществуващите финансови инструменти за МСП и какво още може да се направи, за да бъдат тези средства по-достъпни и ефективни?

Финансирането, предоставено в рамките на ФСП, е фиксирано и може частично да отговори на установените предизвикателства. В допълнение към ФСП има значителен принос от бюджета на ЕС чрез различни инструменти, включително Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), Кохезионния фонд (КФ), Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+) и Механизма за възстановяване и устойчивост (МВУ). Съществуват и няколко възможности за финансиране на национално равнище, които са насочени към някои от съответните стълбове и мерки в рамките на териториалните планове за справедлив преход.

1. Национален план за възстановяване и устойчивост, Стълб „Зелена България“, Компонент „Кръгова и нисковъглеродна икономика“. Предвидени са реформи и инвестиции за: създаване на национален фонд за декарбонизация; улесняване и повишаване на ефективността на инвестициите в енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради; разработване на определение и критерии за „енергийна бедност“ за домакинствата в Закона за енергетиката; енергийна ефективност на сградния фонд; стимулиране на производството на електроенергия от ВЕИ; схема за подкрепа на пилотни проекти за производство на зелен водород и др.
2. Програми, финансирани от ЕФРР, ЕСФ, Кохезионния фонд и други съответни области на политиката: Развитие на регионите; Конкурентоспособност и иновации в предприятията; Изследвания, иновации и цифровизация за интелигентна трансформация; Развитие на човешките ресурси; Образование; Околна среда; Транспортна свързаност; Техническа помощ.
3. Териториална стратегия за развитие на Югозападния регион 2021-2027 г;
4. Иновационна стратегия за интелигентна специализация 2021-2027 г.

В Индикативната годишна работна програма за 2025 г. на Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ са предвидени процедури за МСП за внедряване на иновации, зелени технологии, нови модели в производството в Северните райони на страната, въвеждане на технологии от областта на Индустрия 4.0 в предприятията. Отделно, в контекста на зеления преход, по Приоритет 4 „Справедлив преход“ в Индикативната годишна работна програма на Програма „Развитие на регионите“ за 2025 г. са предвидени процедури за подкрепа на енергийни общности с цел устойчиви и чисти енергийни решения, производствени инвестиции в големи предприятия, за фотоволтаични паркове и чиста енергия, за научно-изследователска и развойна дейност, за капацитет за водородна верига на добавена стойност, вкл. за квалификация и преквалификация за подпомагане на зеления преход в 2 компонента - Подкрепа чрез квалификация и преквалификация на база картографиране на пряко и косвено засегнатите лица в секторите в преход към климатична неутралност (вкл. свързаните с тях); - Квалификация и преквалификация на лица с цел подпомагане на секторите с висок потенциал за растеж към зеления преход.

Европейските стандарти за отчитане на устойчивостта вече са в сила и ще засегнат значителен брой компании, включително МСП. Какви стъпки препоръчвате на българските предприятия, за да се адаптират към новите изисквания и да се подготвят за изпълнение на плановете за преход?

Много от българските предприятия, задължени да докладват нефинансова информация за напредъка и изпълнението на ESG политики и регулации във годишните си финансови отчети за 2024 г., все още не разполагат с необходимия капацитет, ресурси и експертиза, за да отговорят на изискванията за нефинансово отчитане. Това налага нуждата от по-задълбочена подготовка и изграждане на съответните умения на отговорните лица.

Внедряването на съвременни системи и процеси за събиране и анализ на нефинансовата информация изисква сериозни инвестиции и време за адаптация. В контекста на глобалната икономическа несигурност, допълнителната тежест върху бизнеса ще има нежелани последици.

Важно е да отбележим, че предизвикателствата са общоевропейски и не само България, но и други държави членки изпитват трудности с въвеждането на разпоредбите от Директивата за корпоративна устойчивост. Accountancy Europe, водеща организация в областта на счетоводството и одита призовава за прагматичен подход при първото прилагане на стандартите, признавайки краткото време за подготовка.

В края на миналата година консорциумът EFRAG, натоварен от Европейската комисия да изготви стандартите за отчитане на устойчивостта, изпрати своето [техническо мнение по отношение на въвеждането на доброволен стандарт за МСП](#). Стандартът има за цел да ограничи информацията, изисквана от МСП от лидерите на веригите за доставки и финансовите институции. Той не е предвиден в европейското законодателство, но е абсолютно необходим, за да защити най-малките и уязвими предприятия от административни тежести и от повишаване на разходите на време, средства и усилия за отчитане. За да бъде гарантирано възприемането на подобен подход за ограничаване на административното бреме, през февруари предстои създаването на форум за МСП към EFRAG, който да работи с всички задължени лица и заинтересовани страни в защита на интересите на малките предприятия и в подкрепа на успешното извършване на преход към устойчивост.

Верижният ефект на зеления преход върху доставчиците и партньорите на големите предприятия е значителен. Каква роля може да играе държавата и социалните партньори в улесняването на този процес, така че МСП да запазят конкурентоспособността си?

В България, с промените в Закона за счетоводството (в чл. 48 (12)) е предвидено, че МСП могат да отчетат устойчивостта, като прилагат избран от тях стандарт за отчитане на устойчивостта, приет с делегиран акт на Европейската комисия. В този случай те не са задължени да предоставят на трети страни информация, превишаваща обхвата на прилагания от тях стандарт. Така, българското законодателство се оказва по-прогресивно и подкрепящо малките предприятия, отколкото европейското. Тези промени бяха приети с активното участие на Асоциация на индустриалния капитал в България и на Асоциацията на директорите за връзки с инвеститорите в България и са пример за това как социалните партньори играят важна роля в подкрепа на запазването на конкурентоспособността на МСП.

Друг пример е участието на социалните партньори в информационните кампании, които са изключително необходими поради това, че МСП не знаят почти нищо за правната рамка на устойчивото развитие и какви задължения произтичат за тях от нея. На европейско и световно ниво все още липсва достатъчно практически опит в прилагането на новите стандарти за устойчивост. Поради започването на нов законодателен мандат, Европейската комисия и натовареният с подготовката на подзаконовите нормативни актове и разяснения консорциум EFRAG закъснях с представянето на някои от стандартите – например, за доброволно отчитане на МСП, с работата по подготовката на секторните стандарти, както и с публикуването на редица насоки, които са ключови за прилагането на стандартите за отчитане на устойчивостта. Държавите членки понастоящем подготвят проекти, които ще бъдат изпълнявани в рамките на Инструмента за насърчаване на прехода и които ще бъдат насочени към изготвянето на формати за набирането на данни, но работата по тях ще започне през следващата година. Всичко това възпрепятства съществено набирането на данни и подготовката на нефинансови отчети от предприятията. По тази причина, българските работодатели се обърнаха с към Министерство на финансите с искане за законодателна промяна, която да отложи с една година влизането в сила на разпоредбите за нефинансово отчитане в България. Мотив в тази посока е и факта, че нефинансовите отчети подлежат на одиторски ангажимент, но обучението и регистрирането на одитори, лицензирани да извършват подобни ангажименти е още в процес на финализиране и публичните компании към момента нямат назначени такива одитори.

Това отлагане ще даде възможност България да синхронизира с други държави членки своите политики по устойчивост и да адаптира законодателството, което ги регламентира. Допълнителната година ще даде възможност да се извлекат поуки от опита на страните, които първи са въвели изискванията. Това би осигурило по-плавен преход и адаптация на българските предприятия, би намалило риска от грешки и неточности, както и би спомогнало за подобряване на качеството на отчетите. Разсрочването на процеса ще позволи на предприятията да разпределят по-ефективно разходите, свързани с въвеждането на новите изисквания.

Вие ще участвате като лектор в [конференцията „Справедлив преход в Перник“](#). Какво да очакват посетителите и защо е важно да дойдат на събитието?

Темата е изключително важна и актуална. Считам, че подобни международни събития дават възможност на регионите в преход чрез демонстриране на най-добри практики и поуки, извлечени от европейските региони, заети със своите индустриални и икономически предизвикателства, да почерпят опит и да адаптират работещи решения. Чрез фокусиране върху устойчивото развитие, създаването на работни места, повишаването на уменията и преквалификацията, ще се насърчи социалното и икономическо сближаване в регионите, зависещи от изкопаемите горива, особено въглищата.

Повече информация четете [тук](#).

✓ Работодателите обявиха протестна готовност заради липсата на компенсации за тока

Работодателските организации ще излязат на протест, ако до дни не заработи нов механизъм за компенсации за цените на тока на небитовите потребители. Това заявиха на пресконференция Национално представителните организации на работодателите и на работниците и служителите.

Бизнесът и синдикатите са в готовност на 15 януари да блокират магистрали и пътища заради „неконкурентните“ според тях цени на електроенергията.

В понеделник работодателите проведеха среща с енергийния министър Владимир Малинов, на която им беше обещана нова програма за компенсиране на разходите на небитовите клиенти на електрическа енергия. Тогава обаче Малинов обясни, че параметрите ѝ ще бъдат обсъдени с бизнес организациите веднага след приемане на специалния закон, който да регламентира работата на Бюджет 2024 и през тази година.

В момента липсва регламентиран механизъм за компенсиране на свръхвисоките цени, което води до значително напрежение сред предприятията", обясниха представителите на бизнеса.

В идните дни работодателите ще направят срещи с парламентарно представените групи, както и отново с ресорния министър.

По данни на **Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ)** общият брой на небитовите потребители надхвърля 600 000. Председателят ѝ Васил Велев обясни, че цената на тока за небитовите потребители от 1 януари е скочила от 180 (таванът, над който държавата компенсираше) на над 250 лева, като последните сделки на енергийната борса достигат 282-305 лева за мегаватчас.

Това прави предприятията неконкурентоспособни", смята той, цитиран от БТА.

Константин Стаменов, председател на Комитета по енергетика на Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България (КРИБ) също коментира, че високите цени на тока поставят българските предприятия в неконкурентна позиция спрямо тези в други европейски страни.

Той настоя за автоматизация на компенсаторния механизъм, като даде пример от октомври 2024 г., когато по-ниските цени на борсата не доведоха до изплащане на компенсации.

От страна на синдикатите Тодор Капитанов, вицепрезидент на Конфедерацията на независимите синдикати в България (КНСБ), подчерта, че високите цени на електроенергията заплашват финансовата стабилност на предприятията, което води до замразяване на заплатите и ограничаване на разходите.

Ако се стигне до протест, той е планиран за 11:00 часа на 15 януари в "триъгълника на властта" в София и на ключови пътища в страната.

Припомняме, че от юли 2024 г. предприятията получаваха компенсация, когато цената на тока на борсата мине 180 лв./MWh – всичко над този праг се плащаше от „Фонд сигурност на електроенергийната система“.

[NOVA TV](#)

✓ **Добрин Иванов за новата цена на тока: Трябва да има компенсации за бизнеса, за да сме конкурентноспособни**

Той коментира големите разлики в сметките за електричество в Европа

За бизнеса трябва да има компенсации за електроенергията, за да може да сме конкурентноспособни на останалите държави. Компенсационният механизъм е този, който осигурява справедливост и нормалност на пазара на електроенергия и предвидимост за бизнеса. Липсата на компенсация ще доведе до следното: производители, които могат да калкулират завишената цена на тока в тази на стоките, които произвеждат, ще го направят, но при другите, които произвеждат борсови стоки, ще има ограничаване на дейността, заетостта и възнагражденията. Това каза **изпълнителният директор на Асоциацията на индустриалния капитал в България Добрин Иванов** в „Здравей, България“.

Той обясни, че в Източна Европа цената на тока пред декември и януари е около 180-190 евро за мегаватчас, в Западна Европа е около 90-100 евро за MWh, а в Северна Европа - около 5 евро за MWh. „Това са аномалиите на европейския пазар на електроенергия. Уж е единен свободен пазар, но всъщност той не е такъв. Евтиният ток не може да бъде пренесен и да стигне до Източна Европа“, посочи Иванов. Той обясни, че няма свързаност, защото не са изградени такива мрежи. И допълни, че липсват инвестиции в такава дейност, липсва време и също така има съпротива от страна на държавите, които произвеждат евтина електроенергия. По негови думи, ако те осигурят такава свързаност, производителите няма да продават на местния пазар, а ще изнасят, поради което при тях цената ще се повиши.

Иванов обясни, че електроенергията в Северна Европа е евтина, защото се произвежда от ветрогенератори, производството е високо, а търсенето ниско. Той подчерта, че в България разчитаме на въглища, а заради високите европейски квоти за вредни емисии, цената на тока у нас е висока.

Целия разговор гледайте във видеото - [ТУК](#).

✓ **Румен Радев (АИКБ): Електроенергията трябва да бъде достъпна, а не само сигурна**

„Реалната причина за поскъпването на тока е задържането на цените“, подчерта бившият министър на енергетиката

„Електроенергията трябва да бъде достъпна, а не само сигурна“, каза **бившият министър на енергетиката и член на АИКБ Румен Радев** в студиото на „Пресечна точка“. „Реалната причина за поскъпването на тока е задържането на цените“, подчерта той. По думите му успели да задържат цените за битовите потребители, което довело до дисбаланс.

„Най-сетне се узря до идеята, че трябва да се работи по смислен механизъм, който да не налага всеки път нов модел“, посочи бившият енергиен министър.

„Всички имаме разбирането, че битовият потребител има нужда от подкрепа. Но трябва да разграничим начините, по които подпомагаме хората. Трябва да бъдат подпомагани тези, които имат нужда. Обичайно, най-голямата помощ получава този, който употребява най-много, тоест - най-заможният”, каза Радев.

„Драмата не е в абсолютната стойност на цените, а в тяхната променливост. В България купуваме над 80% от електроенергията, която потребяваме като небитови потребители, с ден напред, защото няма дългосрочни договори”, уточни той.

Повече гледайте във видеото - [ТУК](#).

Факти

✓ **Добрин Иванов за новата цена на тока: Трябва да има компенсации за бизнеса, за да сме конкурентноспособни**

Той коментира големите разлики в сметките за електричество в Европа

За бизнеса трябва да има компенсации за електроенергията, за да може да сме конкурентноспособни на останалите държави. Компенсационният механизъм е този, който осигурява справедливост и нормалност на пазара на електроенергия и предвидимост за бизнеса. Липсата на компенсация ще доведе до следното: производители, които могат да калкулират завишената цена на тока в тази на стоките, които произвеждат, ще го направят, но при другите, които произвеждат борсови стоки, ще има ограничаване на дейността, заетостта и възнагражденията. Това каза **изпълнителният директор на Асоциацията на индустриалния капитал в България Добрин Иванов** в „Здравей, България”.

Той обясни, че в Източна Европа цената на тока пред декември и януари е около 180-190 евро за мегаватчас, в Западна Европа е около 90-100 евро за MWh, а в Северна Европа - около 5 евро за MWh. „Това са аномалиите на европейския пазар на електроенергия. Уж е единен свободен пазар, но всъщност той не е такъв. Евтиният ток не може да бъде пренесен и да стигне до Източна Европа”, посочи Иванов. Той обясни, че няма свързаност, защото не са изградени такива мрежи. И допълни, че липсват инвестиции в такава дейност, липсва време и също така има съпротива от страна на държавите, които произвеждат евтина електроенергия. По негови думи, ако те осигурят такава свързаност, производителите няма да продават на местния пазар, а ще изнасят, поради което при тях цената ще се повиши.

Иванов обясни, че електроенергията в Северна Европа е евтина, защото се произвежда от ветрогенератори, производството е високо, а търсенето ниско. Той подчерта, че в България разчитаме на въглища, а заради високите европейски квоти за вредни емисии, цената на тока у нас е висока.

✓ **Бизнесът заплаши с протести заради тока**

Работодателските организации ще излязат на протест, ако до дни не заработи нов механизъм за компенсации за цените на тока на небитовите потребители. Това заявиха на пресконференция Национално представителните организации на работодателите и на работниците и служителите, предаде [economic.bg](#).

Бизнесът и синдикатите са в готовност на 15 януари да блокират магистрали и пътища заради „неконкурентните“ според тях цени на електроенергията.

В понеделник работодателите проведеха среща с енергийния министър Владимир Малинов, на която им беше обещана нова програма за компенсиране на разходите на небитовите клиенти на електрическа енергия. Тогава обаче Малинов обясни, че параметрите ѝ ще бъдат обсъдени с бизнес организациите веднага след приемане на специалния закон, който да регламентира работата на Бюджет 2024 и през тази година.

В момента липсва регламентиран механизъм за компенсиране на свръхвисоките цени, което води до значително напрежение сред предприятията”, обясниха представителите на бизнеса.

В идните дни работодателите ще направят срещи с парламентарно представените групи, както и отново с ресорния министър.

По данни на **Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ)** общият брой на небитовите потребители надхвърля 600 000. Председателят ѝ **Васил Велев** обясни, че цената на тока за небитовите потребители от 1 януари е скочила от 180 (таванът, над който държавата компенсираше) на над 250 лева, като последните сделки на енергийната борса достигат 282-305 лева за мегаватчас.

Това прави предприятията неконкурентноспособни”, смята той, цитиран от БТА.

Константин Стаменов, председател на Комитета по енергетика на Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България (КРИБ) също коментира, че високите цени на тока поставят българските предприятия в неконкурентна позиция спрямо тези в други европейски страни.

Той настоя за автоматизация на компенсаторния механизъм, като даде пример от октомври 2024 г., когато по-ниските цени на борсата не доведоха до изплащане на компенсация.

От страна на синдикатите Тодор Капитанов, вицепрезидент на Конфедерацията на независимите синдикати в България (КНСБ), подчерта, че високите цени на електроенергията заплашват финансовата стабилност на предприятията, което води до замразяване на заплатите и ограничаване на разходите.

Ако се стигне до протест, той е планиран за 11:00 часа на 15 януари в "триъгълника на властта" в София и на ключови пътища в страната.

Припомняме, че от юли 2024 г. предприятията получаваха компенсация, когато цената на тока на борсата мине 180 лв./MWh – всичко над този праг се плащаше от „Фонд сигурност на електроенергийната система“.

[Епицентър](#)

✓ Добрин Иванов за цената на тока: Трябват компенсация за бизнеса, за да сме конкурентноспособни

За бизнеса трябва да има компенсация за електроенергията, за да може да сме конкурентноспособни на останалите държави. Компенсационният механизъм е този, който осигурява справедливост и нормалност на пазара на електроенергия и предвидимост за бизнеса. Липсата на компенсация ще доведе до следното: производители, които могат да калкулират завишената цена на тока в тази на стоките, които произвеждат, ще го направят, но при другите, които произвеждат борсови стоки, ще има ограничаване на дейността, заетостта и възнагражденията. Това каза председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България Добрин Иванов в „Здравей, България“ на Нова тв.

Той обясни, че в Източна Европа цената на тока пред декември и януари е около 180-190 евро за мегаватчас, в Западна Европа е около 90-100 евро за MWh, а в Северна Европа - около 5 евро за MWh. „Това са аномалиите на европейския пазар на електроенергия. Уж е единен свободен пазар, но всъщност той не е такъв. Евтиният ток не може да бъде пренесен и да стигне до Източна Европа“, посочи Иванов. Той обясни, че няма свързаност, защото не са изградени такива мрежи. И допълни, че липсват инвестиции в такава дейност, липсва време и също така има съпротива от страна на държавите, които произвеждат евтина електроенергия. По негови думи, ако те осигурят такава свързаност, производителите няма да продават на местния пазар, а ще изнасят, поради което при тях цената ще се повиши.

Иванов обясни, че електроенергията в Северна Европа е евтина, защото се произвежда от ветрогенератори, производството е високо, а търсенето ниско. Той подчерта, че в България разчитаме на въглища, а заради високите европейски квоти за вредни емисии, цената на тока у нас е висока.

[Novinite.bg](#)

✓ Добрин Иванов за цената на тока: Трябват компенсация за бизнеса, за да сме конкурентноспособни

За бизнеса трябва да има компенсация за електроенергията, за да може да сме конкурентноспособни на останалите държави. Компенсационният механизъм е този, който осигурява справедливост и нормалност на пазара на електроенергия и предвидимост за бизнеса. Липсата на компенсация ще доведе до следното: производители, които могат да калкулират завишената цена на тока в тази на стоките, които произвеждат, ще го направят, но при другите, които произвеждат борсови стоки, ще има ограничаване на дейността, заетостта и възнагражденията. Това каза председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България Добрин Иванов в „Здравей, България“ на Нова тв.

Той обясни, че в Източна Европа цената на тока пред декември и януари е около 180-190 евро за мегаватчас, в Западна Европа е около 90-100 евро за MWh, а в Северна Европа - около 5 евро за MWh. „Това са аномалиите на европейския пазар на електроенергия. Уж е единен свободен пазар, но всъщност той не е такъв. Евтиният ток не може да бъде пренесен и да стигне до Източна Европа“, посочи Иванов. Той обясни, че няма свързаност, защото не са изградени такива мрежи. И допълни, че липсват инвестиции в такава дейност, липсва време и също така има съпротива от страна на държавите, които произвеждат евтина електроенергия. По негови думи, ако те осигурят такава свързаност, производителите няма да продават на местния пазар, а ще изнасят, поради което при тях цената ще се повиши.

Иванов обясни, че електроенергията в Северна Европа е евтина, защото се произвежда от ветрогенератори, производството е високо, а търсенето ниско. Той подчерта, че в България разчитаме на въглища, а заради високите европейски квоти за вредни емисии, цената на тока у нас е висока.

[Frog news](#)

✓ **Добрин Иванов за новата цена на тока: Трябва да има компенсации за бизнеса, за да сме конкурентноспособни**

Той коментира големите разлики в сметките за електричество в Европа

За бизнеса трябва да има компенсации за електроенергията, за да може да сме конкурентноспособни на останалите държави. Компенсационният механизъм е този, който осигурява справедливост и нормалност на пазара на електроенергия и предвидимост за бизнеса. Липсата на компенсация ще доведе до следното: производители, които могат да калкулират завишената цена на тока в тази на стоките, които произвеждат, ще го направят, но при другите, които произвеждат борсови стоки, ще има ограничаване на дейността, заетостта и възнагражденията. Това каза **изпълнителният директор на Асоциацията на индустриалния капитал в България Добрин Иванов** в „Здравей, България“.

Той обясни, че в Източна Европа цената на тока пред декември и януари е около 180-190 евро за мегаватчас, в Западна Европа е около 90-100 евро за MWh, а в Северна Европа - около 5 евро за MWh. „Това са аномалиите на европейския пазар на електроенергия. Уж е единен свободен пазар, но всъщност той не е такъв. Евтиният ток не може да бъде пренесен и да стигне до Източна Европа“, посочи Иванов. Той обясни, че няма свързаност, защото не са изградени такива мрежи. И допълни, че липсват инвестиции в такава дейност, липсва време и също така има съпротива от страна на държавите, които произвеждат евтина електроенергия. По негови думи, ако те осигурят такава свързаност, производителите няма да продават на местния пазар, а ще изнасят, поради което при тях цената ще се повиши.

Иванов обясни, че електроенергията в Северна Европа е евтина, защото се произвежда от ветрогенератори, производството е високо, а търсенето ниско. Той подчерта, че в България разчитаме на въглища, а заради високите европейски квоти за вредни емисии, цената на тока у нас е висока.

✓ **Румен Радев (АИКБ): Реалната причина за поскъпването на тока е задържането на цените**

„Електроенергията трябва да бъде достъпна, а не само сигурна“, изтъкна **бившият министър на енергетиката и член на АИКБ Румен Радев** в студиото на „Пресечна точка“ по NOVA.

„Реалната причина за поскъпването на тока е задържането на цените“, категоричен бе експертът. По думите му успели да задържат цените за битовите потребители, което довело до дисбаланс.

„Най-сетне узря идеята, че трябва да се работи по смислен механизъм, който да не налага всеки път нов модел“, отбеляза бившият енергиен министър.

„Всички имаме разбирането, че битовият потребител има нужда от подкрепа. Но трябва да разграничим начините, по които подпомагаме хората. Трябва да бъдат подпомагани тези, които имат нужда. Обичайно, най-голямата помощ получава този, който употребява най-много, тоест - най-заможният“, аргументира се Радев.

„Драмата не е в абсолютната стойност на цените, а в тяхната променливост. В България купуваме над 80% от електроенергията, която потребяваме като небитови потребители, с ден напред, защото няма дългосрочни договори“, поясни той.

✓ **Работодатели и синдикати обявяват протест на 15 януари заради цените на тока**

Работодатели и синдикати настояват за спешни мерки срещу високите цени на електроенергията, обявяват протест на 15 януари.

На пресконференция в БТА четирите работодателски организации и представители на двата големи синдиката КНСБ и КТ Подкрепа настояха за незабавни мерки от страна на властите за продължаване на компенсирането на свръхвисоките цени на електрическата енергия през цялата 2025 г. Според тях настоящата ситуация заплашва да срине българската икономика и да доведе до масови фалити, инфлация и съкращения.

"Сегашните равнища на цените на електроенергията за небитови потребители са непосилни за повечето предприятия. Те са два пъти по-високи от цените за битовите абонати у нас и от тези, които плащат нашите конкуренти. Без компенсации над 600 хиляди небитови абонати са подложени на ценови шок", предупредиха работодателите. Те подчертаха, че

ситуацията засяга не само големите и средни промишлени предприятия, но и малкия бизнес, болниците, ВиК дружества, театрите, музеите, културните институции, а и държавните и общински ведомства.

"Това води до неплатежоспособност, застрашава ръста на заплатите, редовното им плащане и самите работни места. Без мерки от 1 януари 2025 г., инфлацията и обедняването ще се задълбочат."

Те настояват за компенсация на свръхразходите за всеки небитов потребител на електроенергия, така че цената за индустрията да се доближи до тази на регулирания пазар. Тези компенсации трябва да бъдат: незабавни, адекватни и справедливи за всички небитови потребители. Също така са нужни и допълнителни мерки за ограничаване на щетите за икономиката, причинени от скока в цените на енергията.

От АИКБ Васил Велев настоя да се запази настоящия праг на цената на електроенергията от 180 лв.

"Нямаме бюджет, а цените са на пазара. Ако не се вземат мерки, може да се стигне до спонтанни действия като заграждане на магистрали и гранични пунктове", предупреди **Васил Велев, председател на АИКБ**.

"Драматичната ситуация застрашава икономиката. Това ще доведе до закриване на производства, загуба на работни места и затваряне на пазарите", заяви Добри Митрев, председател на БСК.

Васил Тодоров от БТПП подчерта, че липсата на редовно правителство допълнително усложнява възможността за финансиране на мерките. "Това блокира усвояването на европейско финансиране", добави той.

Константин Стаменов от КРИБ предупреди, че икономиката е на ръба на оцеляването. "Без икономика за къде сме? Много сектори вече са в затруднение."

Тодор Капитанов от КНСБ отбеляза, че липсата на подкрепа за бизнеса пряко засяга работниците и заплатите им. "Това ще попречи и на колективното договаряне. Призоваваме Народното събрание да вземе активна роля за защита на бизнеса", заяви той.

Йоанис Партениотис от КТ "Подкрепа" предупреди и че ситуацията ще има сериозни последици върху здравеопазването, образованието, културата и водоснабдяването.

Ако не бъдат предприети мерки, на 15 януари 2025 г. ще се проведе национален протест. Той ще включва блокиране на магистрали като "Тракия" и пътища като Велико Търново - Варна. "Властта идва от народа и се упражнява върху народа. Това е апел към управляващите", подчертаха работодатели и синдикати.

[Varna 24](#)

✓ Румен Радев (АИКБ): Реалната причина за поскъпването на тока е задържането на цените

„Електроенергията трябва да бъде достъпна, а не само сигурна“, изтъкна **бившият министър на енергетиката и член на АИКБ Румен Радев** в студиото на „Пресечна точка“ по NOVA.

„Реалната причина за поскъпването на тока е задържането на цените“, категоричен бе експертът. По думите му успели да задържат цените за битовите потребители, което довело до дисбаланс.

„Най-сетне узря идеята, че трябва да се работи по смислен механизъм, който да не налага всеки път нов модел“, отбеляза бившият енергиен министър.

„Всички имаме разбирането, че битовият потребител има нужда от подкрепа. Но трябва да разграничим начините, по които подпомагаме хората. Трябва да бъдат подпомагани тези, които имат нужда. Обичайно, най-голямата помощ получава този, който употребява най-много, тоест - най-заможният“, аргументира се Радев.

„Драмата не е в абсолютната стойност на цените, а в тяхната променливост. В България купуваме над 80% от електроенергията, която потребяваме като небитови потребители, с ден напред, защото няма дългосрочни договори“, поясни той.

[АИКБ](#)

✓ АОБР ПРОВЕДЕ ПОРЕДИЦА ОТ СРЕЩИ С ПАРЛАМЕНТАРНИТЕ ГРУПИ ВЪВ ВРЪЗКА С ЦЕНИТЕ НА ЕЛ. ЕНЕРГИЯТА

Членовете на Асоциацията на организациите на работодателите в България (АОБР) – АИКБ, БСК, БТПП и КРИБ, проведеха вчера (9 януари 2025 г.) поредица от срещи с парламентарните групи с цел осигуряване на подкрепа за продължаване на компенсациите за небитовите потребители на електроенергия.

По време на срещите **председателят на УС на Асоциацията на индустриалния капитал в България и ротационен председател на АОБР за 2025 г. Васил Велев** отбеляза голямата тревога на старта на Новата година, предвид че няма приет бюджет и удължителен закон и съответно – няма законово основание за продължаване на програмата за компенсиране на високите цени на електроенергията. Той посочи, че за последните два месеца на миналата година цената в България на пазара „ден напред“ е с 50 процента по-висока от тази във Франция, Германия, Нидерландия и в пъти по-висока отколкото в Северна Европа, а се конкурират на едни и същи пазари. По думите му, това е Европа на три скорости. За нас е много важно да има послание към бизнеса, че такъв механизъм, макар и със закъснение, ще има, каза Васил Велев. Той посочи, че в Закона за събирането на приходите и разходите през 2025 г. е предвиден такъв механизъм, но той не е гарантиран. Само параграфът не е достатъчен, трябва и Министерският съвет да приеме програма за компенсиране, допълни Велев. Работодателите получиха подкрепа от страна на парламентарните групи "БСП - Обединена левица", "ДПС-Ново начало", "Демокрация права и свободи - ДПС" и "Продължаваме Промяната - Демократична България". Народните представители от четирите парламентарни групи изразиха категоричното си съгласие с аргументите и исканията на работодателските организации.

Председателят на Народното събрание Наталия Киселова, която участва в срещата с ПГ "БСП - Обединена Левица", пое ангажимент до 15 януари да е минало заседанието на бюджетната комисия и второто четене на Закона за приходите и разходите да е в дневния ред на парламента за следващата седмица. Киселова обясни, че тъй като Комисията по бюджет и финанси в момента няма избран председател, тя насрочва заседанията ѝ и определя дневния ред.

В Законопроекта за събирането на приходи и извършването на разходи през 2025 г., който беше приет днес на първо четене от парламента, е предвиден ред за събиране на целеви вноски от производителите на електрическа енергия във фонд "Сигурност на електроенергийната система", които да се ползват като източник за финансиране на програми за изплащане на компенсации на небитовите потребители на електрическа енергия.

Предстои днес (10 януари), в 16.00 ч. ръководителите на работодателските организации да проведат среща с министъра на енергетиката Владимир Малинов.

Повече информация ще откриете [тук](#).

✓ ПРЕСКОНФЕРЕНЦИЯ НА СОЦИАЛНИТЕ ПАРТНЬОРИ ВЪВ ВРЪЗКА С ВИСОКИТЕ ЦЕНИ НА ЕЛ. ЕНЕРГИЯТА

9 януари 2025 г., пресконференция в БТА

Водени от целите си да защитават интересите на българската икономика и на трудещите се, социалните партньори на Република България, притеснени от липсата на яснота по основни икономически показатели за следващата година настояват за незабавно решение от страна на властта да продължи компенсирането на свръхвисоките цени на електрическа енергия през цялата календарна 2025 г.

Участници в пресконференцията:

- Добри Митрев, председателя на УС на Българска стопанска камара (БСК),
- Васил Велев, председател на УС на Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ),
- Васил Тодоров, заместник-председател на УС на Българска търговско-промишлена палата (БТПП),
- Константин Стаменов, председател на Комитета по енергетика на Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България (КРИБ),
- Тодор Капитанов, вицепрезидент на Конфедерацията на независимите синдикати в България (КНСБ),
- Йоанис Партениотис, вицепрезидент на Конфедерацията на труда „Подкрепа“.

[АОБР](#)

✓ АОБР ПРОВЕДЕ ПОРЕДИЦА ОТ СРЕЩИ С ПАРЛАМЕНТАРНИТЕ ГРУПИ ВЪВ ВРЪЗКА С ЦЕНИТЕ НА ЕЛ. ЕНЕРГИЯТА

Членовете на Асоциацията на организациите на работодателите в България (АОБР) – АИКБ, БСК, БТПП и КРИБ, проведоха вчера (9 януари 2025 г.) поредица от срещи с парламентарните групи с цел осигуряване на подкрепа за продължаване на компенсациите за небитовите потребители на електроенергия.

По време на срещите **председателят на УС на Асоциацията на индустриалния капитал в България и ротационен председател на АОБР за 2025 г. Васил Велев** отбеляза голямата тревога на старта на Новата година, предвид че няма приет бюджет и удължителен закон и съответно – няма законово основание за продължаване на програмата за компенсиране на

високите цени на електроенергията. Той посочи, че за последните два месеца на миналата година цената в България на пазара „ден напред“ е с 50 процента по-висока от тази във Франция, Германия, Нидерландия и в пъти по-висока отколкото в Северна Европа, а се конкурират на едни и същи пазари. По думите му, това е Европа на три скорости. За нас е много важно да има послание към бизнеса, че такъв механизъм, макар и със закъснение, ще има, каза Васил Велев. Той посочи, че в Закона за събирането на приходите и разходите през 2025 г. е предвиден такъв механизъм, но той не е гарантиран. Само параграфът не е достатъчен, трябва и Министерският съвет да приеме програма за компенсиране, допълни Велев. Работодателите получиха подкрепа от страна на парламентарните групи „БСП – Обединена левица“, „ДПС-Ново начало“, „Демокрация права и свободи – ДПС“ и „Продължаваме Промяната – Демократична България“. Народните представители от четирите парламентарни групи изразиха категоричното си съгласие с аргументите и исканията на работодателските организации.

Председателят на Народното събрание Наталия Киселова, която участва в срещата с ПГ „БСП – Обединена Левица“, пое ангажимент до 15 януари да е минало заседанието на бюджетната комисия и второто четене на Закона за приходите и разходите да е в дневния ред на парламента за следващата седмица. Киселова обясни, че тъй като Комисията по бюджет и финанси в момента няма избран председател, тя насрочва заседанията ѝ и определя дневния ред.

В Законопроекта за събирането на приходи и извършването на разходи през 2025 г., който беше приет днес на първо четене от парламента, е предвиден ред за събиране на целеви вноски от производителите на електрическа енергия във фонд „Сигурност на електроенергийната система“, които да се ползват като източник за финансиране на програми за изплащане на компенсации на небитовите потребители на електрическа енергия.

Предстои днес (10 януари), в 16.00 ч. ръководителите на работодателските организации да проведат среща с министъра на енергетиката Владимир Малинов.

[БТА](#)

✓ Работодателите искат компенсации за високите цени на тока или ще протестира със синдикатите, заяви председателят на АИКБ Васил Велев

Липсата на приет бюджет и удължителен закон създава сериозни проблеми за небитовите потребители на електроенергия, стана известно на пресконференция в Националния пресклуб на БТА в София. Липсва регламентиран механизъм за компенсиране на свръхвисоките цени, което води до значително напрежение сред предприятията.

"Има голям натиск този проблем да се реши час по-скоро", заяви **Васил Велев, председател на Управителния съвет (УС) на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ)**. Работодателите настояват за запазване на настоящия праг от 180 лева за мегаватчас за небитовите потребители.

За да се избегнат спонтанни действия, като блокади на магистрали и гранични пунктове, социалните партньори, работодателските организации и синдикатите са предприели координирани усилия. Проведени са срещи със служебния министър на енергетиката, вицепремиера и министър на финансите. Предстоят още дискусии, включително с представители на парламентарните групи, както и още една среща със служебния министър на енергетиката, уточни Велев. Механизмът за компенсация е от ключово значение не само за предприятията, но и за небитовите потребители като детски градини, училища, болници, храмове и музеи, които също изпитват трудности от високите цени. По данни на АИКБ общият брой на небитовите потребители надхвърля 600 000, съобщи председателят на работодателската организация. Той посочи, че цената на електроенергията за битовите потребители бе повишена от Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) от 128 на 138 лева за мегаватчас. За небитовите потребители обаче цената от 1 януари е скочила от 180 на над 250 лева, като последните сделки на енергийната борса достигат 282-305 лева за мегаватчас. Това прави предприятията неконкурентоспособни, подчерта Васил Велев.

Ако не бъде въведен компенсаторен механизъм, на 15 януари от 11:00 часа се планира национален протест срещу неконкурентните цени на електроенергията, предупреди председателят на УС на АИКБ.

БТА припомня, че компенсациите за бизнеса за високите цени на тока бяха въведени през 2021 г. като мярка за защита на дейността му. Първоначално те се определяха по месеци, но от 2022 г. насам като "таван", над който държавата покриваше разхода чрез Фонд "Сигурност на електроенергийната система". Този праг беше определен първоначално на 250 лв. на мегаватчас (МВтч), после стана 200 лв./МВтч от 2023 г., а от юли миналата година до края на декември - 180 лв./МВтч.

БНТ

✓ Бизнесът и синдикатите заплашват с протест заради високите цени на тока

Бизнесът и синдикатите с ултиматум към властта. На 15 януари готвят протест под прозорците на правителството и парламента, затваряне на ключови пътища и блокиране на "Дунав мост", ако не бъде върната спряната през декември компенсация за високата цена на тока за небитовите потребители.

Работодатели и синдикати настояват спешно да бъде върната компенсацията, предвиждаща всяка цена на борсовия ток над 180 лв. за мегаватчас да бъде компенсирана от държавата чрез фонда за енергийна сигурност.

"Без компенсация - това означава, че предприятията стават неконкурентоспособни. Това означава, че тези, които могат, ще пренесат високите цени върху цените на произвежданите стоки и услуги и оттам ще предизвикат инфлация. Тези, които продават на международните пазари и не могат да направят това, ще затворят и ще ограничат дейността само до най-рентабилните изделия, което ще доведе до съкращаване на персонал", коментира Васил Велев, председател на Асоциация на индустриалния капитал.

"Когато ние апелираме за този механизъм за компенсиране, ние не апелираме за 600 хиляди небитови потребители, а за компенсирането на 6,5 млн. българи, защото тази цена ще я платим всички", каза Добри Митрев от БСК.

Синдикатите също ще подкрепят готвения от работодателите протест и обясниха защо.

"Без адекватна подкрепа за бизнеса, страдат не само предприятията, но и работещите. Високата цена на електроенергията е пряка заплаха за финансовата стабилност на предприятията. Както разбрахте и води до свиване на разходите, замразяване на разходите, не само за инвестициите, а и това рефлектира върху възможността и затруднява увеличението на работните заплати, което за синдикатите е изключително неприемливо", посочи Тодор Капитанов- КНСБ.

"Проблем, който рефлектира върху опасността от краха на българската икономика, той рефлектира и върху заплахата за националната сигурност, за сигурността на работните места, заплахата от увеличаване на безработицата", отбеляза Йоанис Патриотис- КТ "Подкрепа".

Служебният министър на енергетиката обясни, че още миналата седмица е внесъл предложение до правителството за решаване на проблема, но без парламента, то не може да заработи.

"Задължително условие за тази програма и да бъде осигурен този липсващ ресурс, който е около 105 млн. лв. за изплащане на компенсациите за декември, е наличието на Закон за държавния бюджет или така наречения удължителен закон", каза Владимир Малинов, служебен министър на енергетиката.

Днес и утре работодатели и синдикати се срещат с представители на парламентарните групи.

Ако бъдат приети и чути техните искания, протестът няма да се състои".

В момента един мегаватчас се продава за 250 лв., т. е. бизнесът очаква компенсация за близо 70 лева на мегаватчас.

БНР

✓ Работодателите искат ускорено приемане на програмата за компенсация за цената на тока

Работодателите приканват управляващите да ускорят приемането на програмата за компенсация на свръхвисоките цени на електроенергията и предупредиха за протест на 15 януари пред сградите на Народното събрание и Министерския съвет. Напрежението сред бизнеса расте заради скока на цените през последната година и кризата, пред която е изправена българската икономика. Резултатът ще бъде скок на инфлацията след поскъпването на всички стоки и услуги.

Цените на електроенергията за бизнеса в последните месеци прехвърлят 250 лв. на мегаватчас и достигат вече 300 лв. Програмата за компенсиране на разходите на работодателите среща разбирането на властта, но заради липсата на бюджет не е одобрена.

"За последните два месеца на миналата година цената в България е с 50% по висока от тази във Франция и Германия, даже в Полша и Испания. И в пъти по-висока от тази в скандинавските страни. Тези, които могат, ще пренесат високите цени върху цените на произведените стоки и услуги, и от там ще предизвика инфлация. Тези, които продават на международните пазари и не могат да го направят, ще затворят или ще ограничат дейността само до най-рентабилните изделия, което ще

доведе пък до съкращаване на персонал, намаляване на заплати", обясни **Васил Велев председател на Асоциация на индустриалния капитал в България (#АИКБ)**.

Ценовият удар засяга пряко 600 000 небитови потребители, които освен работодателите са и болници, детски градини и социални институции.

Свръхвисоките цени ще се калкулират върху всички стоки и услуги, заяви председателят на Стопанската камара Добри Митрев.

"Когато една стока ви е произведена при една цена, тя има една ценна. Когато обаче в нейната себестойност имате двойно увеличение на цената на един от елементите, в случая електрическата енергия, ще имат и чувствително повишение на цените", категоричен е Митрев.

[Мениджър](#)

✓ Работодателите заплашиха с протест, ако не бъде приета програмата за компенсации за цената на тока

Работодателите приканват управляващите да ускорят приемането на програмата за компенсация на свръхвисоките цени на електроенергията и предупредиха за протест на 15 януари пред сградите на Народното събрание и Министерския съвет. Напрежението сред бизнеса расте заради скока на цените през последната година и кризата, пред която е изправена българската икономика. Резултатът ще бъде скок на инфлацията след поскъпването на всички стоки и услуги.

Цените на електроенергията за бизнеса в последните месеци прехвърлят 250 лв. на мегаватчас и достигат вече 300 лв. Програмата за компенсация на разходите на работодателите среща разбирането на властта, но заради липсата на бюджет не е одобрена.

"За последните два месеца на миналата година цената в България е с 50% по висока от тази във Франция и Германия, даже в Полша и Испания. И в пъти по-висока от тази в скандинавските страни. Тези, които могат, ще пренесат високите цени върху цените на произведените стоки и услуги, и от там ще предизвика инфлация. Тези, които продават на международните пазари и не могат да го направят, ще затворят или ще ограничат дейността само до най-рентабилните изделия, което ще доведе пък до съкращаване на персонал, намаляване на заплати", обясни **Васил Велев председател на Асоциация на индустриалния капитал в България (#АИКБ)**.

Ценовият удар засяга пряко 600 000 небитови потребители, които освен работодателите са и болници, детски градини и социални институции.

Свръхвисоките цени ще се калкулират върху всички стоки и услуги, заяви председателят на Стопанската камара Добри Митрев.

"Когато една стока ви е произведена при една цена, тя има една ценна. Когато обаче в нейната себестойност имате двойно увеличение на цената на един от елементите, в случая електрическата енергия, ще имат и чувствително повишение на цените", категоричен е Митрев.

[Business.dir.bg](#)

✓ Бизнес и синдикати блокират София, магистрали и ГКПП-та, ако няма компенсации за тока

За компенсации заради високата цена на електроенергията настояват социалните партньори. "Ако това не се случи, на 15 януари, в 11.00 ч., с нашите партньори и членове, ще бъдем на протест в триъгълника на властта", закани се **председателят на УС на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев**. По думите му липсата на приет бюджет и удължителен закон създава сериозни проблеми за небитовите потребители на електроенергия.

Велев добави, че "има голям натиск този проблем да се реши час по-скоро". Работодателите настояват за запазване на настоящия праг от 180 лева за мегаватчас за небитовите потребители.

"За да се избегнат спонтанни действия, като блокади на магистрали и гранични пунктове, социалните партньори, работодателските организации и синдикатите са предприели координирани усилия. Проведени са срещи със служебния министър на енергетиката, вицепремиера и министър на финансите. Предстоят още дискусии, включително с представители на парламентарните групи, както и още една среща със служебния министър на енергетиката, уточни Велев. Механизмът за компенсации е от ключово значение не само за предприятията, но и за небитовите потребители като детски градини, училища, болници, храмове и музеи, които също изпитват трудности от високите цени.

По данни на АИКБ общият брой на небитовите потребители надхвърля 600 000, съобщи председателят на работодателската организация. Васил Велев припомни, че цената на електроенергията за битовите потребители бе повишена от Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) от 128 на 138 лева за мегаватчас. За небитовите потребители обаче цената от 1 януари е скочила от 180 на над 250 лева, като последните сделки на енергийната борса достигат 282-305 лева за мегаватчас. Това прави предприятията неконкурентоспособни, подчерта Велев.

Ако не бъде въведен компенсаторен механизъм, на 15 януари се планира национален протест срещу неконкурентните цени на електроенергията, предупреди председателят на УС на АИКБ.

На пресконференция, заедно с Добри Митрев - председател на УС на Българската стопанска камара (БСК), Васил Тодоров - заместник-председател на УС на Българската търговско-промишлена палата (БТПП), Тодор Капитанов - вицепрезидент на Конфедерацията на независимите синдикати в България (КНСБ) и Йоанис Партениотис - вицепрезидент на Конфедерацията на труда "Подкрепа", бяха очертани още от проблемите.

Според вицепрезидента на КНСБ Тодор Капитанов високата цена на тока без компенсации от държавата ще се отрази пагубно на работниците.

"Това ще доведе до по-ниска покупателна способност в условията на поскъпване на множество стоки и услуги. Под заплаха е и възможността за насърчаване на колективното трудово договаряне, след като предприятията и бизнесът нямат предвидими разходи и не е ясно как могат да планират увеличения на заплатите на работниците и служителите", допълни Капитанов.

"Призоваваме държавата в лицето на Народното събрание да заеме активна роля за защита на работещите и бизнеса. На 15-и януари ще блокираме пътища и магистрали в цялата страна в знак на протест от абдикацията на държавата", завърши Капитанов.

"Липсата на редовно правителство спъва най-много развитието на икономиката ни. А тя е експортно ориентирана и зависи от международните пазари, за да оцелее. При такива цени на електроенергията, при които в части на Европа цените на тока са в пъти по-ниски от нашите, България ще остане в периферията, и съвсем ще изостанем", допълни картината Константин Стаменов от КРИБ.

Васил Тодоров, заместник-председател на УС на Българската търговско-промишлена палата (БТПП), изрази подкрепа за запазване на компенсациите, но подчерта необходимостта от дългосрочни решения. Той предложи възстановяване на практиката за дългосрочни договори, особено за енергоемките индустрии, въвеждане на енергийна ефективност за сгради и съоръжения, инвестиции във възобновяеми енергийни източници (ВЕИ) и интелигентни електрически мрежи.

Йоанис Партениотис, вицепрезидент на Конфедерацията на труда "Подкрепа", изтъкна, че компенсациите са жизненоважни не само за бизнеса, но и за ключови сектори като образование, здравеопазване, култура и водоснабдяване. Добри Митрев, председател на УС на Българската стопанска камара (БСК), предупреди за сериозни последици за българската икономика, ако няма компенсаторен механизъм за свръхвисоките цени на електроенергията. По думите му, макар икономиката да е устояла през последните две години благодарение на компенсациите, сега предприятията ще получат фактури за януари с почти двойно по-високи цени.

"Ако няма уверение, че държавата ще компенсира тези разходи, това ще доведе до скок в цените на стоките и услугите", подчерта той, като допълни, че ценовият натиск ще засегне всички над 6,5 млн. българи.

Компенсациите за бизнеса за високите цени на тока бяха въведени през 2021 г. като мярка за защита на дейността му, припомня БТА. Първоначално те се определяха по месеци, но от 2022 г. насам като "таван", над който държавата покриваше разхода чрез Фонд "Сигурност на електроенергийната система". Този праг беше определен първоначално на 250 лв. на мегаватчас (МВтч), после стана 200 лв./МВтч от 2023 г., а от юли миналата година до края на декември - 180 лв./МВтч.

3e-news.net

✓ Бизнесът излиза на протест ако не се възстановят компенсациите за високите цени на тока

За компенсации заради високата цена на електроенергията настояват социалните партньори. "Ако това не се случи, на 15 януари, в 11.00 ч., с нашите партньори и членове, ще бъдем на протест в триъгълника на властта", закани се **председателят на УС на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев**. По думите му липсата на приет бюджет и удължителен закон създава сериозни проблеми за небитовите потребители на електроенергия.

Велев добави, че "има голям натиск този проблем да се реши час по-скоро". Работодателите настояват за запазване на настоящия праг от 180 лева за мегаватчас за небитовите потребители.

"За да се избегнат спонтанни действия, като блокади на магистрали и гранични пунктове, социалните партньори, работодателските организации и синдикатите са предприели координирани усилия. Проведени са срещи със служебния министър на енергетиката, вицепремиера и министър на финансите. Предстоят още дискусии, включително с представители на парламентарните групи, както и още една среща със служебния министър на енергетиката, уточни Велев. Механизмът за компенсации е от ключово значение не само за предприятията, но и за небитовите потребители като детски градини, училища, болници, храмове и музеи, които също изпитват трудности от високите цени.

По данни на АИКБ общият брой на небитовите потребители надхвърля 600 000, съобщи председателят на работодателската организация. Васил Велев припомни, че цената на електроенергията за битовите потребители бе повишена от Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) от 128 на 138 лева за мегаватчас. За небитовите потребители обаче цената от 1 януари е скочила от 180 на над 250 лева, като последните сделки на енергийната борса достигат 282-305 лева за мегаватчас. Това прави предприятията неконкурентоспособни, подчерта Велев.

Ако не бъде въведен компенсаторен механизъм, на 15 януари се планира национален протест срещу неконкурентните цени на електроенергията, предупреди председателят на УС на АИКБ.

На пресконференция, заедно с Добри Митрев - председател на УС на Българската стопанска камара (БСК), Васил Тодоров - заместник-председател на УС на Българската търговско-промишлена палата (БТПП), Тодор Капитанов - вицепрезидент на Конфедерацията на независимите синдикати в България (КНСБ) и Йоанис Партениотис - вицепрезидент на Конфедерацията на труда "Подкрепа", очертаха още от проблемите.

Според вицепрезидента на КНСБ Тодор Капитанов високата цена на тока без компенсации от държавата ще се отрази пагубно на работниците.

"Това ще доведе до по-ниска покупателна способност в условията на поскъпване на множество стоки и услуги. Под заплахата е и възможността за насърчаване на колективното трудово договаряне, след като предприятията и бизнесът нямат предвидими разходи и не е ясно как могат да планират увеличения на заплатите на работниците и служителите", допълни Капитанов.

"Призоваваме държавата в лицето на Народното събрание да заеме активна роля за защита на работещите и бизнеса. На 15-и януари ще блокираме пътища и магистрали в цялата страна в знак на протест от абдикацията на държавата", завърши Капитанов.

"Липсата на редовно правителство спъва най-много развитието на икономиката ни. А тя е експортно ориентирана и зависи от международните пазари, за да оцелее. При такива цени на електроенергията, при които в части на Европа цените на тока са в пъти по-ниски от нашите, България ще остане в периферията, и съвсем ще изостанем", допълни картината Константин Стаменов от КРИБ.

[Bulgaria ON AIR](#)

✓ Бизнес и синдикати готвят национален протест срещу цените на тока

Бизнесът и синдикатите излизат на национален протест на 15 януари. Причината са спрените от началото на годината компенсации за високите цени на тока, а без компенсации за електроенергията, предприятията ще станат неконкурентоспособни.

"Има голям натиск този проблем да се реши час по-скоро, за да не се излее в спонтанни действия по заграждане на магистрали, гранични пунктове, които току-що се отвориха. С последните два месеца на миналата година цената в България е 50% по-висока от тази във Франция, Германия, даже Полша и Испания, и в пъти по-висока от в Скандинавските страни", коментира **председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България Васил Велев.**

Блиц

✓ Работодателите искат компенсации за високите цени на тока или ще протестират със синдикатите

Липсата на приет бюджет и удължителен закон създава сериозни проблеми за небитовите потребители на електроенергия, стана известно на пресконференция в Националния пресклуб на БТА в София. Липсва регламентиран механизъм за компенсиране на свръхвисоките цени, което води до значително напрежение сред предприятията.

"Има голям натиск този проблем да се реши час по-скоро", заяви Васил Велев, **председател на Управителния съвет (УС) на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ)**. Работодателите настояват за запазване на настоящия праг от 180 лева за мегаватчас за небитовите потребители.

За да се избегнат спонтанни действия, като блокади на магистрали и гранични пунктове, социалните партньори, работодателските организации и синдикатите са предприели координирани усилия. Проведени са срещи със служебния министър на енергетиката, вицепремиера и министър на финансите. Предстоят още дискусии, включително с представители на парламентарните групи, както и още една среща със служебния министър на енергетиката, уточни Велев. Механизъмът за компенсации е от ключово значение не само за предприятията, но и за небитовите потребители като детски градини, училища, болници, храмове и музеи, които също изпитват трудности от високите цени. По данни на АИКБ общият брой на небитовите потребители надхвърля 600 000, съобщи председателят на работодателската организация.

Той посочи, че цената на електроенергията за битовите потребители бе повишена от Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) от 128 на 138 лева за мегаватчас. За небитовите потребители обаче цената от 1 януари е скочила от 180 на над 250 лева, като последните сделки на енергийната борса достигат 282-305 лева за мегаватчас. Това прави предприятията неконкурентоспособни, подчерта Васил Велев.

Ако не бъде въведен компенсаторен механизъм, на 15 януари се планира национален протест срещу неконкурентните цени на електроенергията, предупреди председателят на УС на АИКБ.

БТА припомня, че компенсациите за бизнеса за високите цени на тока бяха въведени през 2021 г. като мярка за защита на дейността му. Първоначално те се определяха по месеци, но от 2022 г. насам като "таван", над който държавата покриваше разхода чрез Фонд "Сигурност на електроенергийната система". Този праг беше определен първоначално на 250 лв. на мегаватчас (МВтч), после стана 200 лв./МВтч от 2023 г., а от юли миналата година до края на декември - 180 лв./МВтч.

Добри Митрев, председател на УС на Българската стопанска камара (БСК), предупреди за сериозни последици за българската икономика, ако няма компенсаторен механизъм за свръхвисоките цени на електроенергията. По думите му, макар икономиката да е устояла през последните две години благодарение на компенсациите, сега предприятията ще получат фактури за януари с почти двойно по-високи цени. "Ако няма уверение, че държавата ще компенсира тези разходи, това ще доведе до скок в цените на стоките и услугите", подчерта той, като допълни, че ценовият натиск ще засегне всички над 6,5 млн. българи.

Васил Тодоров, заместник-председател на УС на Българската търговско-промишлена палата (БТПП), изрази подкрепа за запазване на компенсациите, но подчерта необходимостта от дългосрочни решения. Той предложи възстановяване на практиката за дългосрочни договори, особено за енергоемките индустрии, въвеждане на енергийна ефективност за сгради и съоръжения, инвестиции във възобновяеми енергийни източници (ВЕИ) и интелигентни електрически мрежи.

Константин Стаменов, председател на Комитета по енергетика на Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България (КРИБ), отбеляза, че високите цени на тока поставят българските предприятия в неконкурентна позиция спрямо тези в други европейски страни. Той настоя за автоматизация на компенсаторния механизъм, като даде пример от октомври 2024 г., когато по-ниските цени на борсата не доведоха до изплащане на компенсации.

Тодор Капитанов, вицепрезидент на Конфедерацията на независимите синдикати в България (КНСБ), подчерта, че високите цени на електроенергията заплашват финансовата стабилност на предприятията, което води до замразяване на заплатите и ограничаване на разходите. Той обяви, че без адекватна подкрепа ще се стигне до протест на 15 януари, включително блокиране на магистрали и основни пътища в страната.

Протестът е планиран за 11:00 часа и ще се проведе не само пред Народното събрание, но и с блокиране на основни пътища и магистрали в страната, включително магистрала "Тракия" и пътя Велико Търново - Варна край местността Шереметя.

Йоанис Партениотис, вицепрезидент на Конфедерацията на труда "Подкрепа", изтъкна, че компенсациите са жизненоважни не само за бизнеса, но и за ключови сектори като образование, здравеопазване, култура и водоснабдяване.

✓ Бизнесът стяга национален протест на 15 януари

Липсата на приет бюджет и удължителен закон създава сериозни проблеми за небитовите потребители на електроенергия, стана известно на пресконференция в Националния пресклуб на БТА в София. Липсва регламентиран механизъм за компенсиране на свръхвисоките цени, което води до значително напрежение сред предприятията.

"Има голям натиск този проблем да се реши час по-скоро", заяви Васил Велев, **председател на Управителния съвет (УС) на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ)**. Работодателите настояват за запазване на настоящия праг от 180 лева за мегаватчас за небитовите потребители.

За да се избегнат спонтанни действия, като блокади на магистрали и гранични пунктове, социалните партньори, работодателските организации и синдикатите са предприели координирани усилия. Проведени са срещи със служебния министър на енергетиката, вицепремиера и министър на финансите. Предстоят още дискусии, включително с представители на парламентарните групи, както и още една среща със служебния министър на енергетиката, уточни Велев. Механизмът за компенсации е от ключово значение не само за предприятията, но и за небитовите потребители като детски градини, училища, болници, храмове и музеи, които също изпитват трудности от високите цени. По данни на АИКБ общият брой на небитовите потребители надхвърля 600 000, съобщи председателят на работодателската организация.

Той посочи, че цената на електроенергията за битовите потребители бе повишена от Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) от 128 на 138 лева за мегаватчас. За небитовите потребители обаче цената от 1 януари е скочила от 180 на над 250 лева, като последните сделки на енергийната борса достигат 282-305 лева за мегаватчас. Това прави предприятията неконкурентоспособни, подчерта Васил Велев.

Ако не бъде въведен компенсаторен механизъм, на 15 януари се планира национален протест срещу неконкурентните цени на електроенергията, предупреди председателят на УС на АИКБ.

БТА припомня, че компенсациите за бизнеса за високите цени на тока бяха въведени през 2021 г. като мярка за защита на дейността му. Първоначално те се определяха по месеци, но от 2022 г. насам като "таван", над който държавата покриваше разхода чрез Фонд "Сигурност на електроенергийната система". Този праг беше определен първоначално на 250 лв. на мегаватчас (МВтч), после стана 200 лв./МВтч от 2023 г., а от юли миналата година до края на декември - 180 лв./МВтч.

Добри Митрев, председател на УС на Българската стопанска камара (БСК), предупреди за сериозни последици за българската икономика, ако няма компенсаторен механизъм за свръхвисоките цени на електроенергията. По думите му, макар икономиката да е устояла през последните две години благодарение на компенсациите, сега предприятията ще получат фактури за януари с почти двойно по-високи цени. "Ако няма уверение, че държавата ще компенсира тези разходи, това ще доведе до скок в цените на стоките и услугите", подчерта той, като допълни, че ценовият натиск ще засегне всички над 6,5 млн. българи.

Васил Тодоров, заместник-председател на УС на Българската търговско-промишлена палата (БТПП), изрази подкрепа за запазване на компенсациите, но подчерта необходимостта от дългосрочни решения. Той предложи възстановяване на практиката за дългосрочни договори, особено за енергоемките индустрии, въвеждане на енергийна ефективност за сгради и съоръжения, инвестиции във възобновяеми енергийни източници (ВЕИ) и интелигентни електрически мрежи.

Константин Стаменов, председател на Комитета по енергетика на Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България (КРИБ), отбеляза, че високите цени на тока поставят българските предприятия в неконкурентна позиция спрямо тези в други европейски страни. Той настоя за автоматизация на компенсаторния механизъм, като даде пример от октомври 2024 г., когато по-ниските цени на борсата не доведоха до изплащане на компенсации.

Тодор Капитанов, вицепрезидент на Конфедерацията на независимите синдикати в България (КНСБ), подчерта, че високите цени на електроенергията заплашват финансовата стабилност на предприятията, което води до замразяване на заплатите и ограничаване на разходите. Той обяви, че без адекватна подкрепа ще се стигне до протест на 15 януари, включително блокиране на магистрали и основни пътища в страната.

Протестът е планиран за 11:00 часа и ще се проведе не само пред Народното събрание, но и с блокиране на основни пътища и магистрали в страната, включително магистрала "Тракия" и пътя Велико Търново - Варна край местността Шереметя.

Йоанис Партениотис, вицепрезидент на Конфедерацията на труда "Подкрепа", изтъкна, че компенсациите са жизненоважни не само за бизнеса, но и за ключови сектори като образование, здравеопазване, култура и водоснабдяване.

Дума

✓ Бизнесът плаши с протести, ако не компенсират фирмите за скъпия ток

Работодателските организации поискаха незабавно решение от властта да продължи компенсирането на фирмите заради свръхвисоките цени на електрическа енергия през цялата календарна 2025 г., като в противен случай заплашиха, че излизат заедно със синдикатите на национален протест.

Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) пое ротационното председателство на Асоциацията на организациите на българските работодатели (АОБР) за 2025 година от Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България (КРИБ), съобщи от АИКБ. Работодателите ще се представляват от председателя на АИКБ Васил Велев.

Само преди ден стана известно, че бизнесът вероятно ще продължи да получава компенсации заради скъпия ток и през тази година, въпреки че такива не бяха заложили в проектобюджета на служебния кабинет. Енергийният министър Владимир Малинов обеща на работодателските организации да се разработи нова програма за компенсиране на разходите на небитовите клиенти на електрическа енергия. Като параметрите предстои да бъдат обсъдени.

За последните пет месеца на годината бизнесът е получил 543,3 млн. лв. компенсации заради скъпия ток. Сумата обаче значително надвишава първоначално предвидения бюджет, който беше 529 млн. лв., но за шест месеца. Парите за предприятията се изплащат от Фонд "Сигурност на електроенергийната система" (ФСЕС), който през януари трябва да изплати още 186 млн. лв., които обаче липсват. За целта е необходимо осигуряване на финансов ресурс през бюджета, за който работодателите са поискали да разберат откъде ще дойде.

Министерството на енергетиката вече е стартирало процедурата за увеличаване на бюджета на програмата за компенсиране на фирмите, но отпускането на средствата ще е възможно само след приемане на специалния закон. Небитовите потребители получават компенсация, когато цената на тока на борсата мине 180 лв./MWh – всичко над този праг се плаща от ФСЕС.

Darik

✓ Работодателите плашат с протест, ако няма компенсации за високите цени на тока

Работодателите плашат с протест със синдикатите, ако управляващите не предприемат спешни мерки за компенсации заради **високите цени на тока**. Напрежението от свръхвисоките цени на електроенергията се усеща основно в бизнеса, тъй като липсата на държавен бюджет и удължителен закон създават сериозни проблеми за небитовите потребители на електроенергия, сигнализираха от **Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ)**.

Цената на електроенергията за битовите потребители бе повишена от Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) **от 128 на 138 лева за мегаватчас**. А в последните месеци цените на електроенергията за бизнеса **надхвърлиха 250 лв. на мегаватчас и вече достигат 300 лв.** Работодателите настояват за запазване на настоящия праг от 180 лева за мегаватчас за небитовите потребители.

"За последните два месеца на миналата година цената в България е с 50% по-висока от тази във Франция и Германия, даже в Полша и Испания. И в пъти по-висока от тази в скандинавските страни. Тези, които могат, ще пренесат високите цени върху цените на произведените стоки и услуги, и от там ще предизвика инфлация. Тези, които продават на международните пазари и не могат да го направят, ще затворят или ще ограничат дейността само до най-рентабилните изделия, което ще доведе пък до съкращаване на персонал, намаляване на заплати", заяви **Васил Велев, председател на АИКБ**.

За да се избегнат **протести, блокади на магистрали и гранични пунктове**, социалните партньори, работодателските организации и синдикатите са предприели координирани усилия, коментира още Велев.

От думите му стана ясно, че са проведени срещи със *служебните министър на енергетиката и министър на финансите, като тепърва предстоят още дискусии с представители на парламентарните групи*.

По данни на АИКБ общият брой на небитовите потребители **надхвърля 600 000**, сред които, освен **работодателите, са и болници, детски градини и социални институции**.

[Транспортал](#)

✓ Бизнес и синдикати на протест срещу високите цени на тока

Българските работодателски и синдикални организации обявиха национален протест срещу високите цени на електроенергията

Водещи работодателски и синдикални организации в България обявиха, че на 15 януари 2025 г. ще проведат национален протест срещу неконкурентната цена на електроенергията за небитовите потребители. Основното им искане е правителството да възобнови компенсаторните мерки за бизнеса, които изтекоха в края на 2024 г.

Участващи организации:

Протестът е организиран от **Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ)**, Българската стопанска камара (БСК), Съюза на българския бизнес, Българската търговско-промишлена палата (БТПП), Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България (КРИБ), както и двата най-големи синдиката в страната – Конфедерацията на независимите синдикати в България (КНСБ) и Конфедерацията на труда „Подкрепа“.

Основни искания:

Организациите настояват за:

- **Незабавни компенсации** за свръхвисоките цени на електроенергията за небитови потребители.
- **Адекватна и справедлива помощ** за всички засегнати – не само за големите предприятия, но и за малкия бизнес, болници, ВиК дружества, културни институции и други.
- **Мерки за стабилизиране на цените на енергоносителите**, които оказват сериозно влияние върху инфлацията и нивата на заплатите.

Защо е необходима компенсация?

Според работодателските организации, цените на електроенергията за бизнеса са **два пъти по-високи** от тези за битовите потребители и значително надвишават цените, които плащат конкурентите на българските предприятия в други европейски държави. Това води до **финансови затруднения**, застрашава редовното изплащане на заплати и дори съществуването на редица компании.

Протестът е икономически, а не политически

Организациите подчертават, че протестът няма политически характер и целта му е да предпази българската икономика от сериозни последици. Липсата на компенсации заплашва **работните места на над 600 000 души**, което ще засегне пряко стандарта на живот в страната.

Тази инициатива е подкрепена от широк кръг бизнес сдружения и синдикати, което подчертава сериозността на ситуацията и необходимостта от спешни действия от страна на правителството.

[Big 5](#)

✓ Работодатели и синдикати готвят протест заради високите цени на производствената електроенергия

Ако бизнеса не получи компенсациите си, предстои драстично вдигане на цената на продукцията или съкращения и фалити

Липсата на приет бюджет и удължителен закон създава сериозни проблеми за небитовите потребители на електроенергия, стана известно на пресконференция в Националния пресклуб на БТА в София. Липсва регламентиран механизъм за компенсиране на свръхвисоките цени, което води до значително напрежение сред предприятията.

„Има голям натиск този проблем да се реши час по-скоро“, заяви **Васил Велев, председател на Управителния съвет (УС) на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ)**. Работодателите настояват за запазване на настоящия праг от 180 лева за мегаватчас за небитовите потребители.

За да се избегнат спонтанни действия, като блокади на магистрали и гранични пунктове, социалните партньори, работодателските организации и синдикатите са предприели координирани усилия. Проведени са срещи със служебния министър на енергетиката, вицепремиера и министър на финансите. Предстоят още дискусии, включително с представители на парламентарните групи, както и още една среща със служебния министър на енергетиката, уточни Велев. Механизмът за компенсация е от ключово значение не само за предприятията, но и за небитовите потребители като детски градини, училища, болници, храмове и музеи, които също изпитват трудности от високите цени. По данни на АИКБ общият

брой на небитовите потребители надхвърля 600 000, съобщи председателят на работодателската организация. Той посочи, че цената на електроенергията за битовите потребители бе повишена от Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) от 128 на 138 лева за мегаватчас. За небитовите потребители обаче цената от 1 януари е скочила от 180 на над 250 лева, като последните сделки на енергийната борса достигат 282-305 лева за мегаватчас. Това прави предприятията неконкурентоспособни, подчерта Васил Велев.

Ако не бъде въведен компенсаторен механизъм, на 15 януари се планира национален протест срещу неконкурентните цени на електроенергията, предупреди председателят на УС на АИКБ.

БТА припомня, че компенсациите за бизнеса за високите цени на тока бяха въведени през 2021 г. като мярка за защита на дейността му. Първоначално те се определяха по месеци, но от 2022 г. насам като „таван“, над който държавата покриваше разхода чрез Фонд „Сигурност на електроенергийната система“. Този праг беше определен първоначално на 250 лв. на мегаватчас (МВтч), после стана 200 лв./МВтч от 2023 г., а от юли миналата година до края на декември – 180 лв./МВтч.

Добри Митрев, председател на УС на Българската стопанска камара (БСК), предупреди за сериозни последици за българската икономика, ако няма компенсаторен механизъм за свръхвисоките цени на електроенергията. По думите му, макар икономиката да е устояла през последните две години благодарение на компенсациите, сега предприятията ще получат фактури за януари с почти двойно по-високи цени. „Ако няма уверение, че държавата ще компенсират тези разходи, това ще доведе до скок в цените на стоките и услугите“, подчерта той, като допълни, че ценовият натиск ще засегне всички над 6,5 млн. българи.

Васил Тодоров, заместник-председател на УС на Българската търговско-промишлена палата (БТПП), изрази подкрепа за запазване на компенсациите, но подчерта необходимостта от дългосрочни решения. Той предложи възстановяване на практиката за дългосрочни договори, особено за енергоемките индустрии, въвеждане на енергийна ефективност за сгради и съоръжения, инвестиции във възобновяеми енергийни източници (ВЕИ) и интелигентни електрически мрежи.

Константин Стаменов, председател на Комитета по енергетика на Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България (КРИБ), отбеляза, че високите цени на тока поставят българските предприятия в неконкурентна позиция спрямо тези в други европейски страни. Той настоя за автоматизация на компенсаторния механизъм, като даде пример от октомври 2024 г., когато по-ниските цени на борсата не доведоха до изплащане на компенсация.

Тодор Капитанов, вицепрезидент на Конфедерацията на независимите синдикати в България (КНСБ), подчерта, че високите цени на електроенергията заплашват финансовата стабилност на предприятията, което води до замразяване на заплатите и ограничаване на разходите. Той обяви, че без адекватна подкрепа ще се стигне до протест на 15 януари, включително блокиране на магистрали и основни пътища в страната. Протестът е планиран за 11:00 часа и ще се проведе не само пред Народното събрание, но и с блокиране на основни пътища и магистрали в страната, включително магистрала „Тракия“ и пътя Велико Търново – Варна край местността Шереметя.

Йоанис Партениотис, вицепрезидент на Конфедерацията на труда „Подкрепа“, изтъкна, че компенсациите са жизненоважни не само за бизнеса, но и за ключови сектори като образование, здравеопазване, култура и водоснабдяване.

[Tribune](#)

✓ Бизнесът бие тревога: Трябва механизъм за компенсация за свръхвисоките цени на тока, ако не - следват фалити

Небитовите потребители ще претърпят шок при спирането на компенсациите за свръхвисоките цени на тока. Много бизнеси ще бъдат принудени да затворят. Това заявиха работодателските организации, цитирани от [financialtribune.bg](https://www.financialtribune.bg).

За последната една година борсовата цена е скочила два пъти, пресметнаха работодателите и предупредиха за енергийна криза в икономиката ни, както и за още по-голям ръст на цените на стоките.

„За какви цени става дума - битовите потребители плащат ток, който КЕВР прие да се увеличи от 128 на 138 лева за мегават. Мрежовите такси и за бизнеса и за битовите потребители са равни. Цената на тока за небитовите обаче от 180 лева отива на над 250 лева и нагоре. Последните сделки са в диапазон от 282 до 350 лева за мегават“, заяви **Васил Велев, председател на АИКБ**.

Той беше категоричен, че стоките у нас ще тръгнат нагоре, което пък ще доведе до инфлация. Велев обясни още, че компаниите, които работят на чуждите пазари, няма да могат да си позволят да вдигат цените, но те ще трябва да се лишат от работници, което пък ще сваля производството, а във времето това ще доведе до неспазване на срокове и следователно фалити.

„Компенсацията не е помощ, нека да правим тази разлика“, подчерта председателят на АИКБ. „Надяваме се да се намери механизъм. Ще проведем срещи, но ако не се намери решение ще излезем на протест следващата сряда“, посочи Велев.

„Настояваме за запазване на прага 180 лева“, заяви президентът на АИКБ в отговор на журналистически въпрос каква граница поставя бизнеса.

„Почти не съществуват мрежови връзки между Източна и Западна Европа. Голяма част от енергията пък се насрочва към Украйна. Ние купуваме ток от борсата с ден напред. В държави като Германия, Франция и Италия купуват срок от дългосрочни договори. Например в Италия през следващите 3 години цената е някъде към 50 евро за мегават“, обясни Добри Митрев, председател на УС на Българската стопанска камара.

„Интегрирането на пазарите няма как да стане за един ден. Свързаността, което отсъства няма да се случи за един ден“ посочи Константин Стаменов от КРИБ.

„Бизнесът и икономиката няма как да оцелеят при цена от 280 лева за мегават“, категоричен беше той.

„Високата цена на тока без компенсации от държавата ще се отрази пагубно и на работниците. Това ще доведе до по-ниска покупателна способност в условията на поскъпване на множество стоки и услуги. Под заплаха е и възможността за насърчаване на колективното трудово договаряне, след като предприятията и бизнесът нямат предвидими разходи и не е ясно как могат да планират увеличения на заплатите на работниците и служителите“, коментира вицепрезидента на КНСБ Тодор Капитанов.

„Призоваваме държавата в лицето на Народното събрание да вземе активна роля за защита на работещите и бизнеса. На 15-ти януари ще блокираме пътища и магистрали в цялата страна в знак на протест от абдикацията на държавата“, посочи още той.

Обективно

✓ Работодателите и синдикатите организират протести и блокади, ако не бъдат компенсирани за поскъпването на тока

Протести и блокади на магистрали и гранични пунктове ще предприемат синдикатите и работодателските организации, ако правителството не ги компенсира за скъпия ток.

В България има над 500 000 небитовите потребители, [съобщиха](#) на пресконференция **председателят на УС на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев** и предупреди, че се подготвят протести, ако държавата не ги компенсира. Работодателите обясниха, че тези компенсации не са само за бизнеса, но и за над 6 милиона българи, тъй като значителното увеличение на цената на тока за небитовите абонати ще доведе до поскъпване на стоките и услугите и тази цена ще бъде платена от обикновения потребител.

Васил Велев припомни, че цената на електроенергията за битовите потребители бе повишена от Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) от 128 на 138 лева за мегаватчас на закрито заседание на 1 януари. За небитовите потребители обаче цената от 1 януари скочи от 180 на над 250 лева, като последните сделки на енергийната борса достигат 282-305 лева за мегаватчас. Това прави предприятията неконкурентоспособни, подчерта Велев и поиска компенсация от държавата, която повиши цената на електроенергията. Прогнозите са, че скъпата електроенергия ще доведе до фалити, ако държавата не вземе мерки.

„Ако това не се случи, на 15 януари, в 11.00 ч., с нашите партньори и членове, ще бъдем на протест в триъгълника на властта“, закани се председателят на УС на Асоциацията на индустриалния капитал в България. Работодателите настояват за запазване на настоящия праг от 180 лева за мегаватчас за небитовите потребители.

„За да се избегнат спонтанни действия, като блокади на магистрали и гранични пунктове, социалните партньори, работодателските организации и синдикатите са предприели координирани усилия. Проведени са срещи със служебния министър на енергетиката, вицепремиера и министър на финансите. Предстоят още дискусии, включително с представители на парламентарните групи, както и още една среща със служебния министър на енергетиката, уточни Велев и предупреди, че ако няма решение, започват протести.

Механизмът за компенсации е от ключово значение не само за предприятията, но и за небитовите потребители като детски градини, училища, болници, храмове и музеи, които също изпитват трудности от високите цени.

Председателят на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) беше извикан на изслушване в парламента кое е наложило покачването на цените. Иван Иванов [призна](#), че непредвидени обстоятелства около енергийната криза в Украйна и повишеното потребление са наложили поскъпването на тока. „Цената за бита е свързана с прогнозната цена в

регулаторния период. До 30 юни ние определяме прогнозната цена, но настъпиха непредвидени неща, рязка криза в Украйна през есента и цената расте нагоре“, каза Иванов по време на изслушването си в пленарна зала. Той трябваше да отговаря на въпроси на депутатите защо енергийният регулатор е качил цената на тока. „България, Гърция, Румъния, Унгария и Словакия бяха страните, които осигуриха тези доставки на пазарни цени“, добави той. По думите му чисто технологично не е било възможно да се включат с доставки за Украйна страните на запад от Унгария.

„Това повиши пазарната цена и от 1 януари ние сме длъжни да отчетем реалните стойности в изминалите 6 месеца. Цялата методика е открита. Повишението се дължи преди всичко на тези дружества“, заяви той, като обвини и разходите на АЕЦ „Козлодуй“ и ТЕЦ „Марица Изток 2“ за новите цени. Двете държавни дружества обаче не са искали покачване на цените, отрече аргументите му министърът на енергетиката Владимир Малинов.

[Investor.bg](https://investor.bg)

✓ Работодателите подкрепят енергийната свързаност в ЕС и искат дългосрочни договори за ток

Работодателските организации настояват за яснота относно мерките, които правителството ще предприеме за подкрепа на бизнеса за високите цени на електроенергията. Те отбелязаха, че срокът на механизма за компенсацията, който сложи таван от 180 лева за мегаватчас за небитовите потребители, изтече на 31 декември 2024 г. Има възможност тази схема да продължи със закона за удължаване на срока за действието на бюджета, но досега няма яснота по въпроса.

Техните разчети сочат, че средната цена на тока за ноември е била 164 евро за мегаватчас, докато през октомври е била под тавана и тогава механизмът за компенсации просто не се е задействал. През декември цената също е била над тавана, сочи справка на сайта на енергийната борса, но до около средно 132 евро за мегаватчас.

От бизнеса са категорични, че не се нуждаят само от тази подкрепа, но и от дългосрочни мерки за стабилизиране на енергийния сектор. Зам.-председателят на Българската търговско-промишлена палата (БТПП) Васил Тодоров посочи, че те включват задължително възможността за подписване на дългосрочни договори за доставка на електроенергия, защото всички компенсации не решават проблемите на енергоемките предприятия. На следващо място от организацията призоваха за подобряване на енергийната ефективност, облекчаване на условията за изграждане на енергийни мощности за собствени нужди, батерии и интелигентни енергийни мрежи.

Добри Митрев (Българска стопанска камара) допълни, че никъде в Европа не разчитат на борсовия сегмент "Ден напред" за осигуряване на електроенергия, а само за балансиране на дневните нужди. Благодарение на дългосрочните договори компаниите във Франция и Германия получават електроенергията за около 45-50 евро за мегаватчас.

У нас през януари има сключена само една сделка на Българската независима енергийна борса (БНЕБ) и тя е на стойност 286 лева за мегаватчас, допълни **Васил Велев (Асоциация на индустриалния капитал в България)**.

Представителите на бизнеса отчетоха, че част от проблемите са системни - [липсата на добра енергийна свързаност между Западна и Източна Европа](#). При това положение те не могат да се възползват от ниските цени в момента във Франция и Германия, а в нашия регион електроенергията е скъпа, включително заради увеличеното търсене от Украйна, след като руските ракетни обстрели унищожиха почти всички въглищни централи в страната.

Васил Велев отговори и на коментарите, че през 2024 година по **механизма за бизнеса са изплатени над 700 млн. лева** с думите, че това не са пари от държавния бюджет, а от Фонда "Сигурност за електроенергийната система" (ФСЕС). В него влизат т.нар. "свърхпечалби" за производителите на ток, които реализират продукцията си на по-висока цена, а също така и средствата от продажбата на въглеродни емисии.

[Клуб „Z“](#)

✓ Работодателите на протест на 15 януари, ако няма компенсации за тока

Работодателите искат компенсации за високите цени на тока или ще протестираат със синдикатите.

Това обяви на пресконференция в четвъртък **председателят на Управителния съвет на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев**.

"Ако не бъде въведен компенсаторен механизъм, на 15 януари се планира национален протест срещу неконкурентните цени на електроенергията", предупреди той.

По думите му липсата на приет бюджет и удължителен закон създава сериозни проблеми за небитовите потребители на електроенергия. Липсва регламентиран механизъм за компенсиране на свръхвисоките цени, което води до значително напрежение сред предприятията.

"Има голям натиск този проблем да се реши час по-скоро", заяви още Васил Велев.

Работодателите настояват за запазване на настоящия праг от 180 лева за мегаватчас за небитовите потребители.

Механизмът за компенсации е от ключово значение не само за предприятията, но и за небитовите потребители като детски градини, училища, болници, храмове и музеи, които също изпитват трудности от високите цени, каза още Велев.

По данни на АИКБ общият брой на небитовите потребители надхвърля 600 000, съобщи председателят на работодателската организация. Той посочи, че цената на електроенергията за битовите потребители бе повишена от Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) от 128 на 138 лева за мегаватчас. За небитовите потребители обаче цената от 1 януари е скочила от 180 на над 250 лева, като последните сделки на енергийната борса достигат 282-305 лева за мегаватчас. Това правело предприятията неконкурентоспособни.

Компенсациите за бизнеса за високите цени на тока бяха въведени през 2021 г. като мярка за защита на дейността му. Първоначално те се определяха по месеци, но от 2022 г. насам като "таван", над който държавата покриваше разхода чрез Фонд "Сигурност на електроенергийната система". Този праг беше определен първоначално на 250 лв. на мегаватчас (МВтч), после стана 200 лв./МВтч от 2023 г., а от юли миналата година до края на декември - 180 лв./МВтч.

По-късно на среща с парламентарната група на "БСП-Обединена левица", работодателски организации отново поискаха гаранции, че механизмът за компенсиране на високите цени на електроенергията за небитовите потребители ще продължи. Подкрепата за бизнеса и за социални заведения е необходима и компенсациите трябва да продължат, съгласиха се от соцпартията. На срещата в парламента дойде и председателят на Народното събрание Наталия Киселова.

Econ.bg

✓ Социалните партньори предупреждават за национален протест на 15 януари

Социалните партньори (**Асоциация на индустриалния капитал в България**, Българска стопанска камара, Българска търговско-промишлена палата, Конфедерация на работодателите и индустриалците, КНСБ и КТ "Подкрепа") настояват за незабавно решение от страна на властта да продължи компенсирането на свръхвисоките цени на електрическа енергия през цялата календарна 2025 г., съобщиха Българската стопанска камара.

Ако това не бъде направено, на 15 януари 2025 г. ще се вдигнем на Национален протест срещу неконкурентната цена на електроенергията за предприятията, отбелязват в своето изявление.

Според социалните партньори, сегашните равнища на цените на електроенергията за НЕбитови потребители са непосилни за повечето предприятия.

Те са два пъти по-високи от цените за бита у нас и от цените, които плащат нашите конкуренти!

Заедно с това без компенсации, над 600 хиляди небитови абонати са подложени на ценови шок – не са само големите и средните промишлените предприятия, а и малкият бизнес. Това са и болници, ВиК дружества, театри, музеи и други културни институции, държавни и общински ведомства и предприятия, и други потребители.

Това води до неплатежоспособност на предприятията, застрашава не само ръста на заплатите и тяхното редовно плащане, но и самите работни места. Води до инфлация и обедняване, отбелязват работодателските организации.

Те посочват още, че от 1 януари 2025 г. не са предприети мерки за компенсиране на предприятията, за да не се случи всичко това.

Социалните партньори настояват за компенсация на СВРЪХразхода за всеки НЕбитов потребител на електроенергия, с което цената на електроенергията за индустрията поне да се доближи до тази на регулирания пазар. И това да е за времето от януари 2025 г. до месеца, когато цената се нормализира.

Работодателите настояват компенсациите да са незабавни, да са адекватни и справедливи да са за всички. Социалните партньори искат допълнителни мерки за ограничаване щетите за българската икономика от скока на цените на тока и другите енергоносители.

✓ Работодателите настояват: Компенсациите за тока за бизнеса да продължат или ще протестират

Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) пое ротационното председателство на Асоциацията на организациите на българските работодатели (АОБР) за 2025 година от Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България (КРИБ), съобщи от АИКБ на Facebook страницата си.

В съответствие с установената ротация парламентарният секретар на КРИБ Румяна Георгиева, упълномощена за целта от председателя на КРИБ Кирил Домусчиев, предаде председателството на АОБР за 2025 г. на председателя на АИКБ Васил Велев.

Участие в първото за годината заседание на АОБР, състояло се на 6 януари, взеха също така председателят на Българската стопанска камара (БСК) Добри Митрев и председателят на Българската търговско-промишлена палата (БТПП) Цветан Симеонов, както и представители на ръководствата и експерти от АИКБ, БСК, БТПП и КРИБ.

Обсъдена бе и подготовката за национален протест срещу неконкурентната цена на електроенергията за предприятията, като членовете на АОБР се обединиха в настояването за незабавно решение от страна на властта да продължи компенсирането на свръхвисоките цени на електрическа енергия през цялата календарна 2025 г., като в противен случай излизат заедно със синдикатите на национален протест.

Председателството на АОБР от КРИБ през 2024 г. бе отчетено като много успешно с оглед постигането на първия от приоритетите на АОБР – пълноправното членство на България в Шенген, както и с оглед предизвикателствата пред бизнеса, породени от проведените два пъти предсрочни парламентарни избори и социално-икономическата нестабилност. Ротационното председателство съвпадна и с процеса на преброяване на национално представителните организации на работодателите, което създаде допълнителни отговорности пред АОБР. Въпреки предизвикателствата, бяха проведени редица важни вътрешни и международни срещи и бяха приети десетки общи позиции, декларации и становища, посочват от АИКБ.

През 2024 г. дейността на АОБР протече в контекста на приетите от асоциацията приоритети, а именно: пълноправното членство на България в Шенген, в еврозоната и в ОИСР, подобряване на бизнес средата и икономиката, енергетика и „зелен преход“, образование и пазар на труда, социална политика. За отчетния период АОБР е изработила и представила пред съответните компетентни институции 55 позиции в защита интересите на бизнеса, фокусирани най-вече върху мерки в подкрепа на бизнеса, представителството на АОБР в различни държавни и международни органи и по въпроси от енергетиката и финансовата сфера.

Проведени са над 20 срещи с представители на служебните правителства и в парламентарните комисии по съответните въпроси. Относно екстремните цени на електрическата енергия и искане за възстановяване на механизма за компенсиране на цените на ел. енергията за небитовите потребители бяха изпратени и поредица становища и писма на АОБР до председателя на НС, министър-председателя, министрите на енергетиката и на финансите и др. По финансовите въпроси позициите на АОБР касаят най-вече присъединяването на България към еврозоната, както и становища по законодателството в областта.

В международен план от важно значение бе участието на представители на АОБР в Общото събрание на Международната организация на работодателите, в 112-та сесия на Международната конференция на труда в Женева, в Общото събрание на Бизнес съвета към ОИСР и в годишната консултация с генералния секретар на ОИСР, проведени в Париж. Това бе отчетено от КРИБ, досегашния ротационен председател на АОБР.

Участниците в заседанието обсъдиха насоките и приоритетите на организацията за настоящата година, които след съгласуване и одобрение от членовете ще бъдат официално представени на традиционната пресконференция на АОБР, която ще се проведе на 20 януари 2025 г. от 11:00 ч. в пресклуба на БТА.

АОБР обединява национално представителните работодателски организации АИКБ, БСК, БТПП и КРИБ. Основна цел на организацията е да консолидира, балансира и представлява интересите на членовете си. Предприятията, членове на АОБР, произвеждат 86 на сто от брутната добавена стойност на страната и в тях работят 82 на сто от всички наети у нас.

✓ Синдикатите и бизнесът готвят национален протест срещу неконкурентната цена на електроенергията

Синдикатите и бизнесът ще излязат на национален протест на 15 януари от 11 часа. Те настояват за незабавно решение от страна на властта да продължи компенсирането на свръхвисоките цени на електрическа енергия през цялата 2025 г.

Липсата на подкрепа за бизнеса за високите цени на тока пряко засяга работниците и заплатите им. Това ще попречи и на колективното договаряне. Призоваваме Народното събрание да вземе активна роля за защита на работниците и бизнеса, заяви вицепрезидентът на КНСБ Тодор Капитанов по време на съвместна пресконференция на национално представителните организации на работодателите и на работниците и служителите във връзка с необходимостта от спешни мерки за ограничаване на щетите за българската икономика от скока на цените на електроенергията и другите енергоносители.

Липсата на приет бюджет и удължителен закон създават сериозни проблеми за небитовите потребители на електроенергия. Няма и регламентиран механизъм за компенсиране на свръхвисоките цени, което води до значително напрежение сред предприятията.

Високата цена на електроенергията е пряка заплаха за финансовата стабилност на предприятията и води до свиване и замразяване на разходите не само по отношение на инвестициите, но и за повишаването на работните заплати. За синдикатите това е изключително неприемливо. Това ще доведе до по-ниска покупателна способност на всички работещи в условията на растящи цени на различните стоки и услуги, изтъкна Капитанов.

Протестът няма да е само в т.нар. триъгълник на властта в София, но и се планира блокиране на основни пътища и магистрали в цялата страна. Става дума за магистрала Тракия и за пътя Велико Търново – Варна, около Шереметя, посочи вицепрезидентът на КНСБ.

„Без компенсации за електроенергията предприятията ще станат неконкурентоспособни. Тези, които не могат, ще пренесат поскъпването на тока в цените на продуктите си, а другите, които имат например международни договори, ще фалират. Трети пък ще намалят заплати на работниците или ще ги лишат от социални придобивки. Има голям натиск този проблем да се реши час по-скоро“, заяви **Васил Велев, председател на УС на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ).**

По думите му работодателите настояват за запазване на настоящия праг от 180 лева за мегаватчас за небитови потребители. Велев подчерта, че това не са помощи, а компенсации. „Те са неутрални към бюджета, има ги, когато има високи цени“, допълни Велев.

✓ Синдикатите и бизнесът готвят национален протест срещу неконкурентната цена на електроенергията

Синдикатите и бизнесът ще излязат на национален протест на 15 януари от 11 часа. Те настояват за незабавно решение от страна на властта да продължи компенсирането на свръхвисоките цени на електрическа енергия през цялата 2025 г.

Липсата на подкрепа за бизнеса за високите цени на тока пряко засяга работниците и заплатите им. Това ще попречи и на колективното договаряне. Призоваваме Народното събрание да вземе активна роля за защита на работниците и бизнеса, заяви вицепрезидентът на КНСБ Тодор Капитанов по време на съвместна пресконференция на национално представителните организации на работодателите и на работниците и служителите във връзка с необходимостта от спешни мерки за ограничаване на щетите за българската икономика от скока на цените на електроенергията и другите енергоносители.

Липсата на приет бюджет и удължителен закон създават сериозни проблеми за небитовите потребители на електроенергия. Няма и регламентиран механизъм за компенсиране на свръхвисоките цени, което води до значително напрежение сред предприятията.

Високата цена на електроенергията е пряка заплаха за финансовата стабилност на предприятията и води до свиване и замразяване на разходите не само по отношение на инвестициите, но и за повишаването на работните заплати. За синдикатите това е изключително неприемливо. Това ще доведе до по-ниска покупателна способност на всички работещи в условията на растящи цени на различните стоки и услуги, изтъкна Капитанов.

Протестът няма да е само в т.нар. триъгълник на властта в София, но и се планира блокиране на основни пътища и магистрали в цялата страна. Става дума за магистрала Тракия и за пътя Велико Търново – Варна, около Шереметя, посочи вицепрезидентът на КНСБ.

*„Без компенсации за електроенергията предприятията ще станат неконкурентоспособни. Тези, които не могат, ще пренесат поскъпването на тока в цените на продуктите си, а другите, които имат например международни договори, ще фалират. Трети пък ще намалят заплати на работниците или ще ги лишат от социални придобивки. Има голям натиск този проблем да се реши час по-скоро“, заяви **Васил Велев, председател на УС на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ).***

По думите му работодателите настояват за запазване на настоящия праг от 180 лева за мегаватчас за небитови потребители. Велев подчерта, че това не са помощи, а компенсации. „Те са неутрални към бюджета, има ги, когато има високи цени“, допълни Велев.

[Publics](#)

✓ Бизнесът настоява за компенсации заради високите цени на електроенергията

Социалните партньори и работодателски организации искат компенсации за небитовите потребители на електроенергия заради високите цени. Ако исканията им не бъдат удовлетворени, на 15 януари в 11:00 ч. ще се проведе протест в триъгълника на властта, заяви **Васил Велев, председател на Управителния съвет на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ).**

Според Велев липсата на приет държавен бюджет и удължителен закон създава сериозни проблеми за бизнеса. „Има голям натиск този проблем да се реши час по-скоро“, подчерта той, като допълни, че работодателите настояват за запазване на прага от 180 лева за мегаватчас за небитовите потребители.

За да се избегнат спонтанни протестни действия като блокади на магистрали и гранични пунктове, социалните партньори, работодателските организации и синдикатите координират усилията си. Вече са проведени срещи със служебния министър на енергетиката, вицепремиера и министъра на финансите. Предстоят нови дискусии, включително с представители на парламентарните групи, както и още една среща със служебния министър на енергетиката, уточни Велев.

„Положението на българската индустрия е драматично и заплашва да потопи националната икономика. Единствено спешни и навременни мерки от страна на властите могат да смекчат последиците. Водени от целите си да защитават интересите на българската икономика и на трудещите се, социалните партньори на Република България, притеснени от липсата на яснота по основни икономически показатели за следващата година настояват за незабавно решение от страна на властта да продължи компенсирането на свръхвисоките цени на електрическа енергия през цялата календарна 2025 г. Ако това не бъде направено, на 15 януари 2025 г. ще се вдигнем на Национален протест срещу неконкурентната цена на електроенергията за предприятията“, се съобщава на страницата на Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ).

Сегашните равнища на цените на електроенергията за небитови потребители са непосилни за повечето предприятия. Те са два пъти по-високи от цените за бита у нас и от цените, които плащат нашите конкуренти, считат работодателските организации.

Според тях без компенсации над 600 хиляди небитови абонати са подложени на ценови шок - не са само големите и средните промишлените предприятия, а и малкият бизнес. Това са и болници, ВиК дружества, театри, музеи и други културни институции, държавни и общински ведомства и предприятия, и други потребители, казват от АИКБ.

[Вестник „Строител“](#)

✓ Бизнесът настоява за компенсации заради високите цени на електроенергията

Социалните партньори и работодателски организации искат компенсации за небитовите потребители на електроенергия заради високите цени. Ако исканията им не бъдат удовлетворени, на 15 януари в 11:00 ч. ще се проведе протест в триъгълника на властта, заяви **Васил Велев, председател на Управителния съвет на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ).**

Според Велев липсата на приет държавен бюджет и удължителен закон създава сериозни проблеми за бизнеса. „Има голям натиск този проблем да се реши час по-скоро“, подчерта той, като допълни, че работодателите настояват за запазване на прага от 180 лева за мегаватчас за небитовите потребители.

За да се избегнат спонтанни протестни действия като блокади на магистрали и гранични пунктове, социалните партньори, работодателските организации и синдикатите координират усилията си. Вече са проведени срещи със служебния министър на енергетиката, вицепремиера и министъра на финансите. Предстоят нови дискусии, включително с представители на парламентарните групи, както и още една среща със служебния министър на енергетиката, уточни Велев.

„Положението на българската индустрия е драматично и заплашва да потопи националната икономика. Единствено спешни и навременни мерки от страна на властите могат да смекчат последиците. Водени от целите си да защитават интересите на българската икономика и на трудещите се, социалните партньори на Република България, притеснени от липсата на яснота по основни икономически показатели за следващата година настояват за незабавно решение от страна на властта да продължи компенсирането на свръхвисоките цени на електрическа енергия през цялата календарна 2025 г. Ако това не бъде направено, на 15 януари 2025 г. ще се вдигнем на Национален протест срещу неконкурентната цена на електроенергията за предприятията“, се съобщава на страницата на Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ).

Сегашните равнища на цените на електроенергията за небитови потребители са непосилни за повечето предприятия. Те са два пъти по-високи от цените за бита у нас и от цените, които плащат нашите конкуренти, считат работодателските организации.

Според тях без компенсации над 600 хиляди небитови абонати са подложени на ценови шок - не са само големите и средните промишлените предприятия, а и малкият бизнес. Това са и болници, ВиК дружества, театри, музеи и други културни институции, държавни и общински ведомства и предприятия, и други потребители, казват от АИКБ.

[News.bg](https://news.bg)

✓ Бизнесът проведе срещи с властта заради цените на тока

Коалиция БСП-Обединена левица се срещна с представилите на работодателските организации в сградата на Народното събрание, след като по-рано днес [работодатели и синдикати обявиха](#), че готвят мащабни протести на 15 януари за цената на електроенергията при липсата на бюджет и фиксирани компенсации. Припомняме, че в заявките на Асен Василев, който ръководи [първото заседание](#) на комисията по бюджет и финанси, провело се във вторник, влезе и перото за компенсиране на небитовите потребители за цената на електроенергията. Днес в пленарна зала законопроектът за държавните финанси бе приет на първо четене, предстои това да стане и на второ.

На срещата присъстваха от Обединената левица - председателят на 51-ото Народно събрание Наталия Киселова, Атанас Зафиров, Борислав Гуцанов, Драгомир Стойнев, Петър Кънев, Атанас Атанасов, Румен Петков. От страна на работодателите се отзоваха **председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев и Румен Радев**, който е бивш министър на енергетиката, председателят на Българската търговско-промишлена палата (БТПП) Цветан Симеонов, председателят на Българската стопанска камара (БСК) Добри Митрев и Константин Стаменов от Конфедерацията на индустриалците и работодателите в България (КРИБ).

С едно изречение в началото на откриването на дискусиата Атанас Зафиров заяви, че разбира притеснението на бизнеса заради високата цена на електроенергията и увери БСП-Обединена левица има последователна политика по отношение на цената на тока. Левите обещаха, че ще вземат и необходимите мерки, за да подкрепят бизнеса.

Молбата за срещата идва от тревогата и несигурността от страна на работодателите на старта на Новата година, че [няма приет бюджет](#) и че няма прието законово основание за компенсиране на програмата за свръхвисоката цена на електроенергията. Без програма за компенсация, няма да можем да оцелеем, изтъкна **Васил Велев, председател на АИКБ**. Според него именно сега високата цена на електроенергията показва "Европа на три скорости". Липсата на механизъм за компенсиране и забавянето на такъв води до несигурност, при която предприятията ще вдигнат цените, предупреди Велев. За него е важно да има послания, че такъв механизъм, макар и със закъснение. Той се надява да няма нов винт в инфлацията и още по-голямо обедняване на хората.

Васил Велев призова председателя на парламента за ускорено приемане на [временния закон за бюджета](#). "Има напрежение за натиск и за протести на 15 януари пред триъгълника на властта, без да искаме да се стига дотам", добави Велев.

Добри Митрев от БСК предупреди, че бизнесът е изправен пред опасността от катастрофа и не среща подкрепата на политиците. "Ние не искаме да получаваме каквито и да било компенсации, ако цената на тока бъде достъпна. Ако близките дни няма уверение към икономическите оператори, не само ще стигнем до спиране на предприятията, но и до освобождаване на хора, което ще натовари и социалната система, това ще се отрази на финансовата сигурност", предупреди Митрев. Той призова още до сряда, 15 януари, да има много ясен знак към енергопроизводителите.

Председателят на БТПП Цветан Симеонов заяви, че компенсациите за бизнеса следва да продължат дотогава, докогато се решат въпросите за свързаност на мрежата на работодателите с Източна и Западна Европа. Константин Стаменов от КРИБ предупреди, че така наречената търговска война ще се задълбочава и това е най-малкото притеснително.

На среща в парламента работодателите са били и с представители на ДПС-Ново начало. Това се разбира от прессъобщение от партията на Делян Пеевски. Тази среща не е била открита за журналистите, както срещата на БСП-Обединена левица.

На срещата са присъствали зам.-председателят на ПГ на ДПС - Ново начало Станислав Анастасов, Байрам Байрам, Халил Летифов, Ертен Анисова, Хамид Хамид, народните представители Елван Гюркаш и Атидже Вели.

ДПС-Ново начало се е ангажирало с въвеждането на автоматичен механизъм за компенсиране на цените на тока през 2025 г. за небитовите потребители, както и с това, че ще защити интересите на работодателските организации и ще подкрепи техните предложения при обсъждане на държавния бюджет.

Важни обществено-икономически и политически теми

[БНТ](#)

✓ Временен закон за бюджета прие на първо четене депутатите

Три часа след началото на пленарния ден, депутатите стигнаха и до темата за парите на държавата. Без дискусия по същество, народните представители приеха с пълно единодушие и 207 гласа на първо четене Закона за приходите и разходите, който да действа до приемането на държавен бюджет за 2025 година, както и бюджети на здравната каса и на Държавното обществено осигуряване.

Негов приоритет е гарантирането на социалните плащания, заплатите и пенсията. Според записаното в текстовете на закона, в случай че събраните приходи са недостатъчни за покриване на разходите, първо се плащат заплати и социални пенсии.

Преди приемане на закона, Министерството на финансите е намалило плащанията към бюджетните разпоредители до минимум. За това първи сигнализираха общините.

Във вторник депутатите от бюджетната комисия приеха с пълно мнозинство текстовете, тъй като преди това изключиха от дневния си ред разглеждането на предложените от служебното правителство бюджети. Не бяха разгледани в комисия и данъчните закони, които осигуряват приходите на държавата.

От финансовото министерство предупредиха, че приетият закон не е желателно да бъде използван повече от три месеца, тъй като може да доведе до големи дефицити.

✓ Азербайджан временно спря газовите доставки за България

Азербайджан временно е прекратила газовите доставки за България, съобщиха от "Булгаргаз".

Поради технически причини един от доставчиците на "Булгаргаз" преустанови доставките на природен газ, считано от 7 януари 2025 г. Очаква се доставките да бъдат възстановени от 11 януари 2025 г., посочват още в съобщението си от дружеството. Уточняват, че уведомлението е постъпило на 6 януари 2025 г.

Благодарение на гъвкавостта по Споразумението с Боташ, в рамките на няколко часа, "Булгаргаз" е осигурило заместващи количества природен газ.

По този начин прекъсването не доведе до допълнителни разходи за дружеството за закупуване на заместващ природен газ и не повлия на пазара на природен газ в региона, добавят от "Булгаргаз".

БНР

✓ Висш представител на Фед подкрепя по-нататъшно понижение на лихвите

Висш представител на Федералния резерв на САЩ заяви, че все още подкрепя политиката на намаляване на лихвените проценти през настоящата година, въпреки повишената инфлация и перспективата за въвеждането на всеобхватни мита от администрация на Доналд Тръмп, съобщава Блумбърг.

Кристофър Уолър, влиятелен член на Управителния съвет на Фед, каза, че очаква инфлацията ще се доближи до целевото ниво от 2% през следващите месеци. По отношение на въпроса с митническите тарифи, той отбеляза, че по-високи мита за вноса вероятно няма да повишат инфлацията тази година.

"Както винаги, степента на по-нататъшното облекчаване (понижаване на лихвите) ще зависи от това какво ни казват данните за напредъка на инфлацията към нивото от 2%, но моето основно послание е, че вярвам, че повече съкращения на лихвите ще бъдат подходящи", заявява Уолър в подготвена от него реч, която ще бъдат произнесена в Париж пред Организацията за икономическо сътрудничество и развитие.

"Ако, както очаквам, тарифите нямат значителен или постоянен ефект върху инфлацията, те едва ли ще повлияят на мнението ми", посочи Уолър.

Неговите забележки са важни, тъй като въздействието на митата е от ключово значение за икономиката на САЩ през 2025 г. Изказването на Уолър също така предполага, че той е по-оптимистично настроен за инфлацията от голяма част от инвеститори на Уолстрийт, които все повече очакват Фед да запази лихвите непроменени тази година с оглед на задържане на инфлацията малко по-висока от целевото ниво на централната банка на САЩ.

Представители на Фед понижиха основния лихвен процент на централната банка на три последователни заседания, като започнаха с голямо намаление с 50 базисни пункта (с 0,5%) през септември. Актуализираните прогнози на Фед пък показаха, че централните банкери очаква още две допълнителни съкращения през 2025 г. (всяко с по 25 базисни пункта).

"Вярвам, че инфлацията ще продължи да напредва към нашата цел от 2% в средносрочен план и че по-нататъшните лихвени намаления ще бъдат подходящи. Темпът на тези съкращения ще зависи от това, какъв напредък ще постигнем по отношение на инфлацията, като същевременно предпазим пазара на труда от отслабване", посочи Уолър.

Въпреки че инфлацията остава упорита през последните месеци, като през ноември 2024 г. тя достигна 2,4%, според следения от Фед измерител, Уолър твърди, че извън жилищните цени, които са трудни за измерване, ценовият натиск отслабва.

Председателят на Фед Джеръм Пауъл и няколко други членове на централната банка обаче сигнализираха, че не е необходимо да се бърза с прилагането на допълнителни намаления на лихвените проценти. Подобна предпазливост до голяма степен произтича от продължаващите опасения относно инфлацията и като цяло все още стабилния пазар на труда. Инвеститорите пък не виждат почти никакъв шанс за ново намаление на федералната фондова лихва на предстоящата среща на Фед на 28-29 януари.

Междувременно Кристофър Уолър каза, че цялостната икономика на САЩ е "на стабилна основа", добавяйки, че работните места са близо до целта на Фед за максимална заетост.

"Не виждам нищо в данните или прогнозите, което да предполага, че пазарът на труда драстично ще отслабне през следващите месеци", каза той.

В петък се очаква официалните данни за пазара на труда през декември да покажат, че икономиката на САЩ е добавила около 160 работни места, а безработицата се е запазила стабилно на ноемврийското ниво от 4,2%.

[Мениджър](#)

✓ **Норвегия е увеличила добива на природен газ до рекордни нива**

Норвегия е увеличила добива си на природен газ до рекордните 124 милиарда кубични метра през 2024 г., събщи Норвежката офшорна дирекция (NOD) в годишния си преглед. Предишният максимум от 122,8 млрд. куб. м е бил добит през 2022 г.

Общият добив на въглеродороди през миналата година е бил около 240 млн. куб. м нефтен еквивалент, което е най-високото ниво от 2009 г. насам.

„В перспектива се очаква производството да остане на постоянно високо ниво през следващите две-три години, преди да се очаква постепенно намаляване до края на 2020 г.“, се казва в доклада.

В края на декември в Норвегия се разработват 94 находища, включително находищата Ханз и Тирвинг в Северно море. Миналата година не е било закрито нито едно находище.

По план находището „Йохан Кастберг“ в Баренцово море трябва да започне добив през първото тримесечие на 2025 г.

„През следващите няколко години се очаква да влязат в експлоатация няколко нови находища, но много находища ще бъдат закрити“, съобщава NOD.

Миналата година петролните и газовите компании са прокарали 42 сондажа, като в 16 от тях са открити запаси от въглеродороди.

Дирекцията прогнозира, че през тази година компаниите ще направят около 40 проучвателни сондажа, включително 20-25 в Северно море.

Очаква се инвестициите в проекти в офшорната зона на Норвегия да достигнат 267 млрд. норвежки крони (23,4 млрд. долара) през 2025 г., което е с 2,5 % повече от миналата година.

✓ **Петролът на ОПЕК доближи 77 долара за барел**

Средната цена за барел петрол на Организацията на страните износителки на петрол (ОПЕК) се повиши до 76,93 долара в сряда, информира днес [на сайта си петролният картел](#).

Във вторник барел от кошницата на ОПЕК се търгуваше за 76,07 долара. Цената на петрола на ОПЕК се определя на база на т.нар. "петролна кошница", в която влизат 13 сорта петрол за износ от държавите членки на организацията – Саудитска Арабия, Ирак, Нигерия, Либия, Ангола, Иран, Кувейт, Венецуела, ОАЕ Алжир, Габон, Конго и Екваториална Гвинея.

На 3 юли 2008 г. е отчетена най-високата цена на "кошницата на ОПЕК" – 140,73 долара за барел. Определянето на цената на барел петрол става чрез извеждане на средна аритметична величина от котировките към момента на закриване на търговията с всички сортове от "кошницата на ОПЕК" предходния работен ден.

[Business.dir.bg](#)

✓ **Задължават със закон ЕРП-ата да осигуряват ток и при дълготрайни аварии**

Министерството на енергетиката е изготвило законодателни промени, които имат за цел да минимизират аварията при електроснабдяването през зимата вследствие на влошени метеорологични условия.

Това стана ясно по време на среща на министъра на енергетиката Владимир Малинов с ръководството на Националното сдружение на общините в Република България, на която бяха обсъдени мерки за недопускане в бъдеще на критични ситуации със спиране на електрозахранването за дълги периоди от време, както в последните дни на 2024 г.

Участниците в срещата постигнаха съгласие по предложението на енергийния министър, че е необходимо в законодателството да бъде фиксиран минимален процент на инвестициите, които правят електроразпределителните дружества за поддръжка, рехабилитация и ремонт на мрежата, събщи пресслужбата на Министерството на енергетиката. Инвестиционните програми на ЕРП-ата следва да бъдат публично достъпни и по тях да се произнася и местната власт преди утвърждаването им от Комисията за енергийно и водно регулиране, е друга мярка, оповестена от министър Малинов.

Засиленият контрол по реалното изпълнение на инвестиционните програми на ниво община е от решаващо значение.

Санкциите за неизпълнение на инвестициите ще бъдат значително завишени, стана ясно още по време на срещата.

В законодателството ще бъде включено и нормативно изискване към електроразпределителните дружества да осигуряват алтернативно електроснабдяване при дълготрайни аварии.

Предвидените неустойки в общите условия на дружествата с техните клиенти следва да бъдат завишени, смятат участниците в срещата.

"Отпуснатите от държавата над 2 млн. лв. за подпомагане на потребителите, останали без електричество в последните дни на миналата година, допълват неустойките, които следва да платят електроразпределителните дружества, а не ги отменят", подчерта министър Малинов, цитиран в съобщението.

По неговите думи, най-подходящият механизъм за изплащане на сумите е чрез НАП или НОИ, които разполагат с необходимата база данни за това.

През идните дни предстои поисканата от електроразпределителните дружества информация за техни клиенти, останали без ток, да бъде сравнена с данните за това на общините.

Необходимо е да бъде направена историческа справка за повторяемостта на аварията в определени участъци.

"В рисковите зони, където аварии се случват най-често, въздушните електропроводи трябва да бъдат преместени под земята", подчерта енергийният министър.

По време на изслушване в парламента вчера Владимир Малинов каза, позовавайки се на данни от Търговския регистър, че е налице значителен ръст в печалбата на електроразпределителните дружества в сравнение с 2022 г. (Данните са за 2023 г., тъй като финансовата 2024 г. все още не е приключила.) Той даде за пример, че печалбата на едно от енергийните дружества е нараснала със 153 процента.

- "Електроразпределителни мрежи Запад" отчита нетна печалба през 2023 г. след данъчно облагане в размер на 109,115 млн. лева. В регистъра е записано, че размерът на инвестициите е бил 96 млн. лева, а разходите за персонал - 104 млн. лева, добави Малинов.
- Нетната печалба за 2023 г. на "Електроразпределение Север" възлиза на 92,393 млн лева, като разходите за външни услуги са 161 млн. лева, азходите за персонал - 69 млн. лева, а разходите за материали - 9 млн. лева.
- "Електроразпределение Юг" отчита нетна печалба за 2023 г. в размер на 113,417 млн. лева. Разходите за материали са 20 млн. лева, разходите за външни услуги - 73 млн. лева, а разходите за амортизации - 85 млн. лева, добави служебният министър на енергетиката.

3e-news.net

✓ Ноемврийската инфлация в ОИСР остана 4,5%

Темпът на растеж на потребителските цени в страните членки на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) през ноември остава без промяна спрямо октомври и възлиза на 4,5% на годишна база, съобщи на сайта си базираната в Париж организация.

През ноември поскъпването се засили в 14 от 38-те страни, които са част от организацията.

Инфлацията се забави в 11 страни, се казва в доклада. Най-висока инфлация е отчетена в Турция - 47,1%, най-ниска, под 1% - в Швейцария, Люксембург и Коста Рика.

Цените на храните в ОИСР са се повишили с 4,3% през предминалия месец, след като се повишиха с 3,9% през октомври.

Цените на енергията са се увеличили с 1,2%, докато през предходния месец са се понижали с 0,5%. Ръстът на потребителските цени без разходите за храни и енергия (базисна инфлация) през ноември възлиза на 4,9% при 5% предходния месец. Създадена през 1961 г., ОИСР е една от водещите световни икономически организации, която включва 38 държави.

✓ Европа увеличава вноса на природен газ от САЩ, американските доставки на LNG са в невидан възход

Застудяването в началото на зимата накара Европа да увеличи вноса на втечен природен газ до почти едногодишен връх през декември 2024 г. Доставките на американски LNG също се покачиха до най-високото си ниво от януари 2024 г. насам. След две последователни по-меки зими, Европа сега вижда първия истински зимен сезон след енергийната криза през 2022 г. и изчерпва природния си газ в хранилищата с най-бързите темпове от последните седем години.

Краят на газовите потоци по руския тръбопровод към Европа през Украйна също предизвика безпокойство на европейския газов пазар и купувачите увеличиха покупките на LNG през последните седмици.

Европейският внос на LNG скочи през декември до 11-месечен връх от 10,89 милиона метрични тона, според данни на стоковите анализатори Kpler, цитирани от агенция Ройтерс.

И все пак по-високият внос на LNG в Европа през декември не е за сметка на Азия, която също увеличи вноса на синьото гориво миналия месец до най-високото си ниво от 11 месеца, сочат още данните, събрани от Kpler.

Декемврийските обеми на вноса в Европа представляват 23% скок в сравнение с пристигналите LNG през ноември от 8,86 милиона тона, показват данните на анализаторите, цитирани от Oilprice.com.

Половината от 10,89 милиона тона, внесени през декември 2024 г., идват от Съединените щати. Смята се, че европейският внос на американски LNG също е достигнал 11-месечен връх от 5,22 милиона тона.

От 2022 г. американският втечен природен газ играе все по-голяма роля в задоволяването на част от търсенето на природен газ в Европа, след като Русия прекъсна доставките за повечето си клиенти от ЕС I след руската инвазия в Украйна. Норвегия измести Русия като най-големия доставчик на природен газ по тръбопроводи в Европа, докато САЩ са доставили поне половината от LNG, който европейските страни внасят.

Тъй като запасите в Европа се изчерпват бързо и сега са под петгодишната средна стойност за този момент през зимния сезон, Европа ще трябва да увеличи доставките от чужбина не само за потреблението през тази зима, но и през пролетта и лятото. Само така ще може да запълни газохранилищата си за следващия зимен сезон 2025/2026 г.

Американският LNG може да се притече на помощ тази година, тъй като доставките от Америка нарастват със стартирането на второто съоръжение на Venture Global, Plaquemines LNG, в Луизиана, и пускането в експлоатация на проекта Corpus Christi Stage 3 на Cheniere. Както Plaquemines LNG, така и Corpus Christi Stage 3 постигнаха първите си доставки на газ в края на декември 2024 г. и се очаква да увеличат операциите и износа през тази година.

Износът на втечен природен газ от САЩ нарасна до нов връх от 8,5 милиона метрични тона през декември, увеличавайки общия годишен обем с 4,5% в сравнение с 2023 г., според данни на LSEG. От общия износ през декември 5,84 милиона тона, или 69%, са били за Европа, спрямо 5,09 милиона тона през ноември.

Общата сума за 2024 г. достигна 88,3 милиона тона, което е увеличение от 84,5 милиона тона година по-рано и циментира позицията на Съединените щати като най-големия износител на LNG в световен мащаб.

Износът на втечен природен газ от САЩ се очаква да скочи с нови 15% през 2025 г., достигайки почти 14 млрд. кубически фута на ден, благодарение на по-високия капацитет за износ с заводите Plaquemines LNG и Corpus Christi LNG Stage 3, сочат данните на администрацията за енергийна информация на САЩ (EIA).

Търсенето на газ в Европа тази година може да бъде благодат за износителите на втечен природен газ от САЩ, тъй като европейските газови хранилища ще трябва да бъдат запълнени до поне 90% от капацитета до 1 ноември 2025 г., припомнят оттам.

Засега изглежда, че неотдавнашното рали на холандските фючърси на природен газ TTF, еталонът за търговията с газ в Европа, дава предимство на Стария континент при привличането на американски LNG товари.

Spark Commodities оцени цената за първия месец за доставка на LNG за февруари за Северозападна Европа на \$14,904 за милион британски топлинни единици (BTU) от миналата седмица – най-високото ниво от октомври 2023 г. Това покачване на европейската цена, водено от ралито на TTF, на практика затвори търговския път между САЩ и Североизточна Азия през нос Добра надежда в РФОА, категорични са стоковите анализатори.

„Суецкият канал категорично остава „затворен“ при -\$0,761/ млн. BTU и продължава да сигнализира, че американските товари са стимулирани да доставят вместо това до Северозападна Европа“, допълват от Spark Commodities.

Въпреки факта, че Панамският канал сега се превръща в осъществима опция за LNG товари през 2025 г. с началото на системата за разпределяне на слотове, транспортът от САЩ към Североизточна Азия през Панама „е също така твърдо замразен при цена от \$0,544/ млн. BTU,“ отбелязват анализатори.

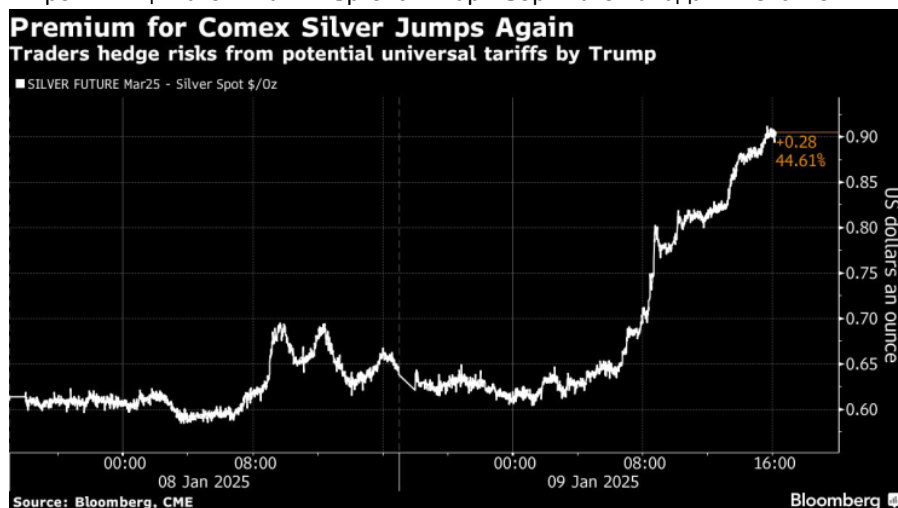
[Bloomberg TV Bulgaria](#)

✓ **Страховете от мита прекъснаха връзката на пазарите за сребро и мед**

Фючърсите на медта и среброто в Ню Йорк се покачват над конкурентните международни ценови показатели, тъй като търговците увеличават залозите, че Доналд Тръмп ще наложи високи вносни мита върху металите като част от по-широката ескалация на неговата глобална търговска война.

Сребърните фючърси на Comex за месец напред се търгуваха над премия от \$0,90 за унция спрямо спот цените на кюлчетата, определени в Лондон в четвъртък, доближавайки се до връх, наблюдаван през декември, тъй като търговците

реагираха на обещанията на Тръмп да прилага универсални мита върху всички стоки от всички страни. Това ще включва ключови икономически противници като Китай и търговски партньори като Канада и Мексико.

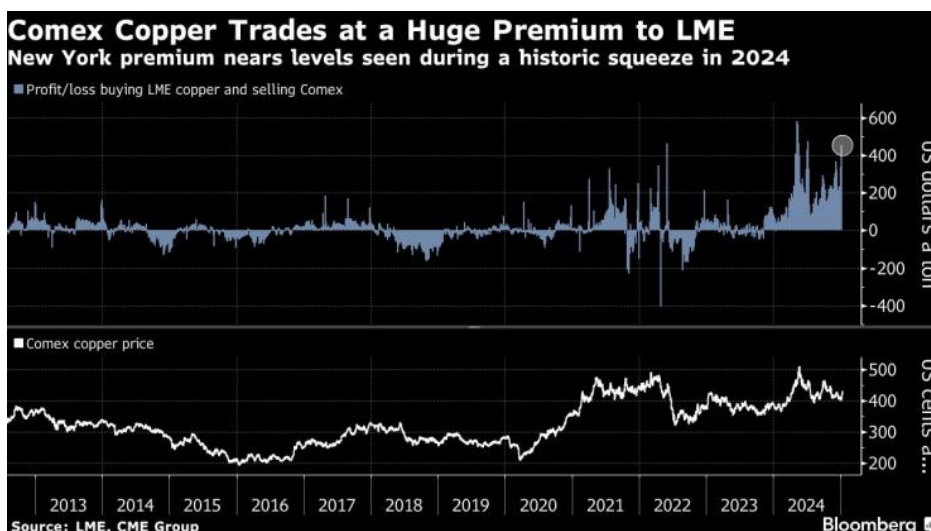

Премията за Comex Silver отново скача | Търговците хеджират рисковете от потенциални универсални мита от Тръмп

Новият скок в премиите идва, докато несигурността и безпокойството относно вероятния обхват на търговската политика на Тръмп нарастват на финансовите пазари преди встъпването му в длъжност на 20 януари. Washington Post съобщи, че неговият екип планира по-ниски мита за внос на критични стоки, потенциално включително мед, въпреки че Тръмп отрече това. А в сряда CNN каза, че Тръмп обмисля обявяването на национално икономическо извънредно положение, за да осигури правно основание за универсални мита, цитирайки хора, запознати с въпроса.

„Инвеститорите по света започнаха годината, търсейки защита срещу лепкава и потенциално нарастваща инфлация, притеснения за фискален дълг и непредсказуемостта на Тръмп“, каза Оле Хансен, ръководител на стратегията за суровини в Saxo Bank. Избухването на цените на Comex „определено е част от историята на непредвидимостта на Тръмп“.

Медта на Comex за месец напред също се търгуваше с премия от \$623 за тон спрямо еквивалентните фючърси, определени на Лондонската метална борса, доближавайки рекордните нива, наблюдавани по време на историческото свиване, което разтърси глобалния пазар на мед миналата година. Търговците бързаха да доставят мед в складовете в САЩ, за да спечелят от скока на цените от миналата година, а подобни усилия се полагат, откакто цените на среброто в Ню Йорк започнаха да растат.

Comex Copper търгува с огромна премия спрямо LME | Премиите в Ню Йорк се доближават до нивата, наблюдавани по време на историческото свиване през 2024 г.

Но докато разместването на цените предоставя големи възможности за търговците с метал под ръка да доставят в складовете на Comex, те създават и огромни рискове за инвеститорите, които не го правят.

Цените на пазарите на метали в Ню Йорк и Лондон обикновено се търгуват почти на едно ниво и много алгоритмични трейдъри и хедж фондове се стремят да правят пари със залагания, че всички ценови разлики, които се появят, бързо ще се затворят отново.

При медта това може да включва закупуване на договори за мед в Лондон и едновременно продажба на фючърси на Comex и обикновено тези така наречени арбитражни сделки връщат цените бързо обратно в съответствие. Инвеститорите могат да се сблъскат с огромни загуби, ако ценовата разлика продължи да се увеличава.

Тази динамика беше ключов фактор зад миналогодишното свиване на медта, когато арбитражните търговци бяха изправени пред нарастващи загуби от своите залози, че цените на Comex ще паднат спрямо фючърсите на LME. Сега някои търговци и анализатори казват, че има риск от спад на пазара на сребро, поради ограничената наличност на метал, който може лесно да бъде доставен срещу фючърси на Comex.

„В момента пазарът изпада в свиване“, каза Даниел Гали, старши стоков стратег в TD Securities, в интервю. „Хората напълно пренебрегват този риск.“

Търговци бързат да изпратят мед и сребро в Ню Йорк | Запасите се повишиха, тъй като фючърсите на Comex се повишиха

На пазара на сребро големите дилъри могат да доставят метал от Лондон до складовете в Ню Йорк, за да затворят арбитражни сделки, а 15 милиона унции сребро бяха добавени в сребърните складове на Comex през последните пет седмици. Обикновено среброто се транспортира с кораби и обичайното време за доставка е 30 до 45 дни.

Но запасите на лондонския пазар бяха силно изтощени след четири години на сериозен дефицит в световното производство на сребро, а по-нататъшните изходящи потоци рискуват да създадат косвен скок в цените, каза Гали.

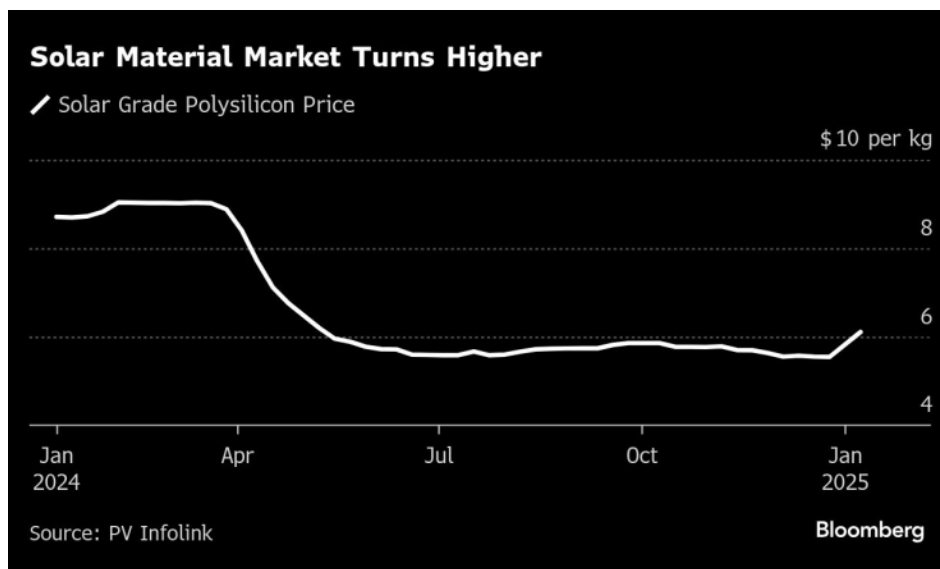
„Очакваме източването да бъде значително по мащаб“, каза той. „Това е играта при среброто, в която може да участвате.“

✓ Дисциплината на Китай в областта на слънчевата енергия започва да дава резултати

Цените на китайския полисилиций, използван в соларните панели, се повишиха, тъй като усилията на индустрията за решаване на проблема със свръхпредлагането започват да дават резултати.

В сряда цените се повишиха с 2,2% на седмична база до 45 000 юана (6 139 долара) за тон, съобщи Китайската асоциация на силициевата индустрия в последната си оценка. Според отделна оценка на PV Infolink пазарът сега е в най-доброто си състояние от май насам.

„Мерките за самодисциплина в сектора официално започнаха и намаляването на производството от страна на производителите изигра положителна роля за повишаването на цените“, заявиха от силициевата асоциация. Групата обаче предупреди да не се надценява възстановяването, като посочи високите нива на наличностите, включително запасите на производителите на панели, достатъчни да покрият до два месеца производство.

Пазарът на соларни материали тръгва нагоре

В началото на декември повече от 30 китайски производители обещаха да контролират доставките на соларни материали и продукти в опит да спрат загубите на драстично пренаситения пазар. В резултат на това водещите производители на полисилиций, включително Tongwei Co. и Xinjiang Daqo New Energy Co. намалиха производството с неуточнени количества, а асоциацията, която контролира полисилиция изчисли по-рано този месец, че производството ще спадне с 5% през януари. Доколко обаче ограниченията ще бъдат ефективни, все още е неясно, тъй като степента на ангажираност на индустрията към саморегулиране остава неясна. Дори сега все още не са определени квотите за производство на компаниите за производство на полисилиций, написа анализаторът Денис Ип от Daiwa Capital Markets в сряда.

Остава и въпросът свързан с търсенето. Инсталираните соларни панели в световен мащаб, където Китай е лидер, се очаква да нараснат само с 8% през тази година, в сравнение с 34% през миналата година и 76% през 2023 г., според BloombergNEF. Китайските разработчици на проекти биха могли и да изчакат до втората половина на годината, за да купят повече панели, тъй като се стремят да разберат по-добре как преминаването на правителството към пазарно базирани продажби на енергия ще се отрази на възвръщаемостта, каза Ип от Daiwa.

Първият фючърсен договор за полисилиций в Китай, който беше пуснат на 26 декември, също отразява предпазливостта на инвеститорите. След като при дебюта си той достигна тавана на повишене до 44 000 юана за тон, оттогава цените се понижиха, като в сряда най-активният договор за юни затвори с 0,9% надолу при 42 700 юана за тон.

В други сектори

Потребителската инфлация в Китай отслабна още повече към нулата, забавяйки се за четвърти пореден месец, което е пречка за усилията на правителството да стимулира търсенето чрез вливане на стимули в икономиката.

Китай предприе безпрецедентната стъпка да облекчи визовите изисквания за десетки държави през 2024 г., като сега отваря вратите си за 1,9 млрд. бъдещи посетители. Само малка част от очакваните туристи обаче са посетили страната.

Китайското правителство обеща да задълбочи антикорупционната си кампания в широк кръг от отрасли, включително финансите и енергетиката - знак, че кампанията на президента Си Дзинпин срещу корумпираните служители ще продължи в обозримо бъдеще.

[Капитал](#)

✓ ЕК може да накаже България заради "Информационно обслужване"

Пет години след като третият кабинет на Бойко Борисов направи държавната "Информационно обслужване" единствена обслужваща ИТ компания за голяма част от администрацията, Европейската комисия (ЕК) започва наказателна процедура срещу България именно по тази причина. На 15 декември ЕК излезе със съобщение, според което промените в Закона за електронното управление (ЗЕУ), чрез които "Информационно обслужване" се вписва в него, са в разрез с европейското законодателство относно обществените поръчки. Съобщението на ЕК бе пакетирено с още шест наказателни процедури

срещу България на различни етапи. ЕК има проблем със същината на промените от 2019 г., а именно вписването на "Информационно обслужване" като национален системен интегратор. Според Брюксел това е в разрез с директива 2014/14 относно обществените поръчки и по действащото законодателство директното възлагане към "Информационно обслужване" е равнозначно на неправомерно държавно подпомагане. По-конкретно ЕК цитира член 18, според който "възлагащите органи третират икономическите оператори при условията на равнопоставеност и без да ги дискриминират, и действат по прозрачен и пропорционален начин". България има два месеца от съобщението, в които да промени законодателството си, т.е. до средата на февруари. Спазването на този срок изглежда невъзможно, а и темата не е сред приоритетите на която и да било от партиите в Народното събрание. След това ЕК ще издаде мотивирано становище. Третият етап е завеждане на дело в Съда на Европейския съюз. Случаят с "Информационно обслужване" е важен, защото чрез въпросните промени през 2019 г. беше пренаписан целият модел, по който се изгражда електронното управление в България. Казусът може да се окаже пречка и към присъединяването на България към Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР), която също е изпратила на българското правителство препоръки, свързани с корпоративното управление на държавните предприятия. "Капитал" изпрати въпроси към Министерството на електронното управление (МЕУ), принципал на "Информационно обслужване", на които не получи отговор по същество. От министерството казват, че официалната позиция на държавата ще бъде представена пред Министерски съвет до 7 февруари, след което ще бъде изпратена към ЕК. Софтуерни "Автомагистрали" "Проблемът на ЕК е, че възлагането на поръчки на "Информационно обслужване" по този начин е държавно подпомагане. То си е такова. Без значение каква е компанията, държавна или частна, тя е привилегирована пред всички останали", казва Благовест Кирилов, който за кратко през 2022 г. е зам.-министър на електронното управление в служебния кабинет на Гълъб Донев. В момента Кирилов оглавява своя неправителствена организация - "Демократичен център". В една от последните си публикации той отбелязва, че от общо 128 поръчки, превъзложени на подизпълнител от страна на "Информационно обслужване" през 2024 г., 71 са завършили с един участник, понякога след отстраняване на конкурентни оферти, а 21 са прекратени. Всичко се свежда до това, че възлагането се случва по непрозрачен начин. Законът казва, че всичко трябва да се възлага на една компания - "Информационно обслужване", а тя, ако реши, ще преотдава на друга компания. Благовест Кирилов бивш заместник-министър на електронното управление. Моделът на работа на "Информационно обслужване" е сходен с този на държавната "Автомагистрали" в строежа на пътища, където Министерството на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ) възлага на компанията, на която е принципал, договори по пряка линия и без поръчка. Между двата случая има още една прилика - и двете компании нямат достатъчен капацитет, за да изпълняват всички дейности, затова често превъзлагат на подизпълнители. По този начин между август 2020 г. и януари 2024 г. "Информационно обслужване" е разпределила договори за над 214 млн. лв. От тях 77%, или 164 млн. лв., са отишли в десет компании, а ако чертата се измести до първите 20 компании - 92%, или 198 млн. лв.. При някои компании парите от "Информационно обслужване" формират голяма част от приходите им. Така например фирмата "Мениджмънт бизнес машин" е получила в периода от август 2020 до януари 2024 г. 29.2 млн. лв. чрез 12 поръчки от "Информационно обслужване", или 13.6% от всички превъзложени пари от държавната компания. В същия период общите приходи на "Мениджмънт бизнес машини" са малко над 50 млн. лв., т.е. над 50% от приходите на компанията идват от превъзложени поръчки от "Информационно обслужване". В случая на "Информационно обслужване" през последните години компанията има два основни аргумента да твърди, че върши работата си качествено. Единият е Националната здравноинформационна система (НЗИС), а другият е доставката на голямо количество хардуер оборудване за държавната администрация, което според фирмата в миналото се е случвало на огромни надценки, докато сега се постигат не само по-ниски пазарни цени, но и икономия от мащаба. 24 часа 7 дни Четено Коментариано Препоръчвано СВЯТ Защо Тръмп иска Панамският канал да бъде "върнат" на САЩ МЕДИЙНА СЕРГИЯ Медийна сергия | Важното е Ричи да е сит ИМЕНА Алберт Попов спечели старт от Световната купа по ски в Италия Министерство "Информационно обслужване" Разширяването на обсега на дружеството чрез промените в ЗЕУ от 2019 г. водят до вече често срещаната теза, че компанията е по-силна от принципала си. Ролята на МЕУ в момента е да одобрява всеки проект, свързан с дигитализация на държавната администрация. Според Благовест Кирилов вследствие от това МЕУ насочва всички, не само задължените по закон институции, към "Информационно обслужване". "МЕУ казва така: ако го възложим на "Информационно обслужване", те пишат характеристиките и накрая гарантирано отговарят на изискванията. Ако го възложим на друга компания, те няма да отговарят. Другите нямат опит или не знаят как да го правят. МЕУ в момента е рекламна агенция на "Информационно обслужване", казва Кирилов. Зад тази теза стои и аргументът, че голяма част от персоналия състав на МЕУ е от бивши служители на "Информационно обслужване". Най-известният пример в това

отношение е Александър Йоловски, министър в кабинета на Николай Денков, но без подкрепата на самия Денков. Заради обществено напрежение Йоловски бе сменен през април 2024 г. със заместника му Валентин Мундров, друг бивш служител на "Информационно обслужване". Едно от първите решения на Мундров като министър беше да назначи Йоловски за свой заместник, т.е. двамата формално размениха местата си. Самият Йоловски проведе чистка в министерството, като в рамките на няколко месеца начело премахна всички директори на дирекции. През 2024 г. бивши и настоящи служители във ведомството твърдят, че гласно изразената цел на Йоловски е министерството, създадено през 2022 г. като наследник на Държавна агенция "Електронно управление", е или да бъде закрито, или да остане куха обвивка. Тогава Йоловски отказа да отговори на въпроси на "Капитал" по темата. През декември служебният премиер Димитър Главчев назначи и нов национален координатор по киберсигурност, Симеон Кърцелянски, който работи като мениджър в "Информационно обслужване". В тази роля Кърцелянски едновременно ще пише стратегията за киберсигурност на България, но и ще работи за компанията, която ще изпълнява голяма част от нея като отговаряща по закон за най-големите институции. Също през декември "Информационно обслужване" стана национален оперативен център за киберсигурност на публичната администрация. Плетеницата от имена, конфликти на интереси и концентрация на власт и средства е причина да не може да се очаква, че законът ще бъде променен, а заедно с него и специалният статут на "Информационно обслужване". Съмнително е и дали за подобно действие има мнозинство в Народното събрание - за повечето партии това е фирмата, която обработва резултатите от изборите, докато работата по изграждане и поддържане на софтуер за държавната администрация остава на заден план. Не на последно място, подобна промяна ще забави с години и без това бавното дигитализиране на администрацията, защото в момента цялата държавна стратегия се гради върху и около "Информационно обслужване". Това, разбира се, е направено с цел - всякакво връщане назад да е по-болезнено, отколкото оставането със сегашния модел, дори ако цената е наказание от Европа.

Cross.bg

✓ Теми и гости в сутрешните блокове на телевизиите

БНТ, Денят започва"

- Тема: Какво установи проверката на институциите след скандалния клип, в който майка унижава детето си?; Гост - Директорът на Дирекция "Киберпрестъпност" в ГДБОП гл.комисар Владимир Димитров.
- Тема: Изкуството на преговорите по български - на какви компромиси са готови политиките в името на редовно правителство?; Гости - Психологът Росен Йорданов и журналистът Емилия Милчева.
- Тема: Бюджетът за догодина - отдалечава ли ни от Еврозоната и защо?; Гост - Бившият финансов министър Симеон Дянков за проблемите пред държавните финанси.
- Тема: Огненият апокалипсис в Лос Анджелис - свидетелствата на българи, евакуирани от опасния район.

БТВ, "Тази сутрин"

- Тема: Кога депутатите ще гласуват бюджет' 25; Гост - Асен Василев

✓ Преглед на печата

Водещи заглавия на първите страници

- в. 24 часа - Умопомрачителни веипове, по-силни от хашиш, продават на децата в интернет
- в. Труд - Пневмония и бронхити влачи януарският гри
- в. Телеграф - Първи лъскав влак напролет

Водещи заглавия на вътрешните страници

- в. 24 часа - Маратон на първо четене да се промуши всичко за всеки, за да има кабинет
- в. Труд - Депутатите опраскаха Изборния кодекс и Съдебната власт
- в. Труд - Криза - опасен бензин или спират продажбите
- в. Труд - Тошиба поема ремонта на ПАВЕЦ „Чаира"
- в. Телеграф - 20 000 домакинства с помощи за спрения ток

Водещи интервюта

- в. 24 часа - Йордан Динев, ктитор: Старостилната общност да послуша Светия синод и да се върне в БПЦ

в. 24 часа - Адвокат Йорданка Бекирска: У нас бащите са ощетени - шири се стереотип за родителските роли

в. Труд - Доц. Жана Казанджиева, дерматолог: Лакове за нокти и бои за коса предизвикват алергии

в. Телеграф - Икономистът проф. Боян Дуранкев: За бизнеса - печалбите, за народа - загубите

Водещи анализи

в. 24 часа - (Не)честно: депутатите трябваше да си резнат заплатите, вместо пак да мислят как да откраднат и малкото гласуващи

в. Труд - Защо комсомолът във фейсбук стана излишен

в. Телеграф - Скъпоплатеното безхаберие

Всички досегашни броеве на "ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ" от началото на 2023 г. до днес може да намерите на адрес: <https://bica-bg.org/bg/14/medii.htm> В секция МЕДИИ/ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ на уебсайта ни е запазен и пълен архив.